

Glasnik MIRA

Godište VIII. • broj 9 • Međugorje • rujan 2013. • cijena 2,5 KM / 10 kn

*I križ je bio u Božjem planu
kada ste ga sagradili*

Draga djeco!

I danas mi Svevišnji daje milost da sam s vama i da vas vodim prema obraćenju. Svakim danom ja sijem i pozivam vas na obraćenje, da budete molitva, mir, ljubav, žito koje umirući rađa stotruko. Ne želim da se vi, draga djeco, kajete za sve ono što ste mogli, a niste htjeli. Zato, dječice, iznova s poletom recite: „Želim biti znak drugima.“

Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

25. kolovoza 2013.

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
Marija je stalno s nama i vodi nas prema obraćenju
vlč. Adalbert Rebić

Promišljanje
Sveta Misa – srce i duša naše vjere, srce svijeta i sunce spasa (XV.)
fra Petar Ljubičić

24. Mladifest
Ovdje smo svi jedno, svi smo prijatelji

24. Mladifest - kateheza
Vjera ljubavlju djelotvorna (Gal 5, 6)
mons. Domenico Sigalini

24. Mladifest
U ime obitelji
Željka Markić

Meditativni kutak
Križ i trpljenje – zašto i kako?
Priedio fra Marinko Šakota

Godina vjere i nova evangelizacija

Godina vjere, koju je proglasio papa u miru Benedikt, uskoro je na izmaku, ali ne i obveze koje proistječu iz poticaja i zacrtanih programa što ih ta godina u sebe uključuje

fra Tomislav Pervan

Evangelizacija, tj. poziv na misijsku i misionarsku zauzetost u naviještanju Isusa Krista i njegove radosne vijesti traje već dvije tisuće godina, nekada s manjim, nekada sa snažnijim zamašnjacima. Misije spadaju u bit Crkve i Isusova poslanja u svijetu. Biti Isusov učenik znači istodobno biti i misionar, biti poslan. To su dvije strane iste kovanice. Ako je učenik zaljubljen u Isusa Krista, ako je oduševljen Isusom Kristom, on ne može prestajati govoriti o Isusu zanosno, ne može ne naviještati da je Isus jedini spasitelj i otkupitelj svih ljudi. Istinski učenik, naime, zna da bez Krista nema svjetla, nema nade, nema istinske ljubavi, da bez Krista nema ni budućnosti.

Stoga je svaki poziv na evangelizaciju, svaki program evangelizacije bitno povezan s osobnim obraćenjem Isusovu liku i osobi. Papa je proglasio *Godinu vjere* u povodu proslave 50. obljetnice Drugoga vatikanskog sabora. Vrijedi podsjetiti se na ono što je blaženi, a doskora i sveti Ivan XXIII. za otvaranja Sabora rekao. On je, naime, upozoravao pred lažnim prorocima koji naviještaju propast, koji neprestano govore da svijet srlja iz zla u gore. Papa je istaknuo da ne dijeli to mišljenje. Govorio je o *skoku naprijed*, govorio je o svitanju nove zore, nadolasku novoga vremena. Mnogi će danas reći da je to naivna romantika. Međutim, on je u duši bio dubok vjernik koji se okretao prema sutra, nosio je u sebi nadu. Nemoгуće je okrenuti kotač povijesti unatrag. Stoga je Sabor trebao utrti put u budućnost. Isti je Papa, na iznenađenje mnogima, najavio Sabor na blagdan Obraćenja svetoga Pavla 1959. Kao da je htio svima poručiti da bez obraćenja nema hoda naprijed.

Svijet treba mjeriti Kristovim mjerilima

Mnogo je toga nakon Sabora pošlo u krivom smjeru, u smislu prilagodbe svijetu i sa svijetom, što nikako ne bijaše nakana saborskih

Na naslovnici: Misa na Križevcu u zoru posljednjega dana Festivala mladih (Foto Đani)

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Medugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Zdenka Leženić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Medugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Medugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 80541840A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE8875090300002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Snimio Franjo Sušac

otaca. Treba mjeriti svijet Kristovim mjerilima, a ne prilagođivati Krista i Crkvu svjetovnim mjerilima. Provedene su mnoge reforme i mislili smo da se njihovom provedbom Koncil zapravo realizirao, ozbiljio, da smo nadišli krize i sl. Danas tek vidimo da prihvata Sabora iziskuje dug proces, upravo kao i nakon reformi Tridentskoga sabora. Trebalo je stotinu godina da on pravo zaživi. Čini se da se slično zbiva i s ovim Saborom. Njegovu se dokumenti i zaključci tek trebaju ostvarivati i iščitavati, primjenjivati, jer Sabor ne bijaše nikakav lom s prethodnom poviješću Crkve, što je uporno isticao za svoga pontifikata papa Benedikt. Ne postoji nekakva pretkoncilna i postkoncilna Crkva. Sabor je nešto kao *Magna Charta* za naše stoljeće i sljedeće naraštaje, on je zacrtao dug put i hod.

Ivan XXIII. dao je poticaj, podjeo milijarde, saborski su oci učinili svoje u dokumentima koji su promulgirani, a postkoncilski pape nastavili njihovo djelo s još snažnijim zamahom. Međutim, odmah nakon Sabora god. 1968. uslijedila je kriza koju nitko nije predvidio, revolucija i prevrjednovanje svih vrijednosti u svijetu. Crkva se morala suočiti i s krizom unutar same sebe. Pavao VI. izdao je 1975. postsinodalni dokument o evangelizaciji suvremenoga svijeta *Evangelii nuntiandi*. Dokument nije ništa izgubio od svoje prvotne svježine i još uvijek može slovit kao siguran vodič glade evangelizacije. *Evangelizirati i moći evangelizirati zapravo je u sebi velika milost te autentično poslanje i poziv Crkve; evangelizacija spada na sami identitet Crkve. Crkva postoji da bi evangelizirala. Ako ne evangelizira, gubi smisao svoga postojanja u svijetu.*

Skok prema naprijed

Dokument je prošao gotovo nezapažen i među klerom, pa logično i u puku, ali ga se danas ponovno otkriva, iščitava i neprestano na njega poziva. Tematikom evangelizacije bavila se i posljednja Biskupska sinoda u Rimu 2011. Ako je Ivan XXIII. govorio o skoku prema naprijed, na toj se crti moramo osmjeliti za strm hod, uzbrdo. Nerijetko sami sebe optužujemo da premalo svjedočimo, da nas je strah očitovati svoju vjeru. Kao da ni sami nismo do kraja osvjedočeni u ono što vjerujemo. Jer, evangelizacija je izvorna Isusova poruka svijetu. Trebamo činiti ono što je Isus činio, što je apostol naroda Pavao činio. A da bismo krenuli naprijed, moramo najprije natrag, na izvore. Onaj skok naprijed nije skok u nepoznato, u neznan nedohod, nego u ponovan hod prema izvorima, na sam vratak evanđelja, ili pak na ono što je blaženi, a doskora sveti

Ivan Pavao II. oporučno ostavio Crkvi kao program jubilejske godine 2000., ali i za cijelo stoljeće: *ripartire da Cristo*, tj. ponovno započeti od samoga Krista. Upravo to bijaše program i asiškoga svetca, svetoga Franje. Papa usnu san da se Lateranska bazilika ruši, pojavljuje se asiški sirotan i nudi program: *Živjeti prema evanđelju, bez dodataka i odbitaka*. Franjo je u svoje vrijeme spasio Crkvu od urušavanja.

Ponovno započeti od Krista i s Kristom znači da u novoj evangelizaciji nije u prednjem planu pitanje novih metoda, primjena novih medija, suvremene tehnike, novih socioloških, psiholoških ili pedagoških spoznaja. Sve to može i zna biti dobro, korisno, pa i nužno. *Metoda* u izvorniku glasi *meth-odos*, tj. put do cilja. Treba najprije znati, imati u zreniku cilj prema komu se zapućujemo pa se tek onda može odrediti pravi smjer prema cilju. U evangelizaciji je riječ o novom izričaju staroga, a zapravo odavna znana sadržaja. Za taj pojam znamo još iz Staroga zavjeta gdje je *evanđelje* poruka nade i radosti, poglavito za babilonskoga sužanjstva. *Radosna vijest* je poruka koja okreće normalan tijek stvari i događaja, ona sili na promišljanje, promjenu smjera. Nikad to nije plod ljudske

računice, čovjekova doviđanja, planiranja ili djelovanja, naravna tijeka i rasta, nego je to obećanje koje dolazi od samoga Boga. Sam Bog zahvaća u povijest i okreće sudbinu svoga naroda.

Duh otvara vrata vjere

Sve ima svoj vrhunac, kulminira u osobi Isusa Krista. U prilikama kada je narod napušten, pod tuđom, okupacijskom čizmom, izručen na milost i nemilost tlačiteljima, osiromašen i iscijeden, u krajnjem beznađu, odjekuje Isusova riječ u Nazaretu: *Danas se riječ Pisma na meni ispuni!* Sve je nezasluzen dar Božji. Bog u Isusu Kristu zahvaća u ljudsku povijest, a Isus nastupa s jasnim proglasom: *Obratite se, tj. promislite, promijenite korijenito svoj životni smjer, a želite li biti dionici Božjega kraljevstva, prihvatite mene – Isusa – cijelim svojim bićem*. Isus sve veže uz svoju osobu. I na Ivanov upit iz tamnice *je li Isus napokon onaj koji ima doći*, ne odgovara Isus ni niječno ni potvrdno, nego navodnom iz proroka Izaije. Neka svi iščitavaju iz njegovih riječi i djela je li on *pravi* ili nije. On je Božje kraljevstvo u osobi, Origin bi rekao *autobasileia*.

Govorimo o novoj evangelizaciji jer moramo istu, identičnu poruku naviještati u novim prilikama i okolnostima. Nova je evangelizacija, stoga, primjeren odgovor Crkve i vjere na stanje u kakvu se trenutno nalazi svijet, poglavito onaj dio svijeta koji je davno prihvatio kršćansku vjeru, koja je bila kvasac i formativan princip europskoga kontinenta, ali je danas ili odbačen, ili pak gurnut na rub.

To što je Isus činio, nastavljaju apostoli, učenici. Već za života i djelovanja Isus ih je odašiljao da naviještaju radosnu vijest o kraljevstvu, a poglavito nakon uskrsnuća sve ih šalje s jasnim misijskim nalogom *za sva vremena, sve narode, i on ostaje sa svojom do svršetka svijeta*. Pavao za sebe izričito veli da je odvojen, izabran i pozvan *naviještati radosnu vijest*. To se zbiva uz pomoć *sile odozgor, Duha Svetoga*, koji se izlio na Duhove nad apostole i *Majku Mariju*. Duh

ubuduće vodi misijsko i misionarsko djelo, on *otvara vrata vjere*.

Samo Crkva ispunjena Duhom Svetim kada je misionariti. Duh je motor, pokretač, i Crkva ne može ne biti misionarska. Kad to prestane biti, prestaje biti Crkvom, postaje organizacijom, *nevladinom udrugom*, humanitarnom ustanovom, čini samu sebe izlišnom. Upravo u Duhu predan poklad vjere ne treba ponavljati, nego ga uvijek iznova nuditi kao svjež izvor. Stoga evan-

gelizacija ili nova evangelizacija nije neko novo, pomodno ili prilagođeno evanđelje. Nikada evanđelje ne bijaše ugodno, oduvijek je ono u sukobu s *duhom ovoga svijeta*. Oduvijek je evanđelje izazovno, provokativno, uvijek oprjeka postojećem stanju ili uhodanu mišljenju. Crkveni navještaj ne ovisi o modi koja se svaki dan mijenja, nego je on svjetionik u noći, hrid o koju udara valovlje na moru života. Govorimo o novoj evangelizaciji jer moramo istu, identičnu poruku naviještati u novim prilikama i okolnostima. Nova je evangelizacija, stoga, primjeren odgovor Crkve i vjere na stanje u kakvu se trenutno nalazi svijet, poglavito onaj dio svijeta koji je davno prihvatio kršćansku vjeru, koja je bila kvasac i formativan princip europskoga kontinenta, ali je danas ili odbačen, ili pak gurnut na rub.

Svi smo prozvani i pozvani

Naše je ishodište da je pitanje Boga upisano u samu čovjekovu narav i njegovo srce (usp. *Rim 2, 14 sl.*). Uvjereni smo stoga da radosna vijest o Isusu Kristu može čovjeka rasvijetliti, da može pružiti izlaz iz slijepe ulice u koju čovječanstvo srlja. Nikada to nije išlo lako jer u kršćanstvu sve stoji u znaku križa, i samo je po križu moguć nov život što se nudi na uskrsno jutro i sja na licu Krista, uskrsloga. Danas je pak Bog pao u zaborav, gotovo je postao suvišan. Stoga je zadaća otkriti tajnu Boga u svijetu i vlastitu životu, voditi ljude k Bogu. Veliki je Rahner nazvao to *mistagogijom*, uvođenjem u tajnu. Nova je evangelizacija ponajprije škola molitve, uvođenje u tajnu samoga Boga, a potom i u susret s osobom Isusa Krista. Poziv je to na nasljedovanje Isusa Krista, da budemo učenik i prijatelj s Gospodinom. Čovjek poznaje samo ono što ljubi. Danas se mi svećenici susrećemo uglavnom s vjerskim analfabetima. Vjernici ne znaju ni temeljne istine, zato trebamo novu *abecedu* vjere, novu školu. Zreo i odrastao kršćanin samo je onaj tko je kadar dati i drugima *obrazloženje nade koja je u nama*, kako veli prvi Petrov spis (*1 Pt 3, 15*). Ne smijemo se dati obeshrabriti. Isus je sam govorio o kvascu, o gorušičinu zrnu. Tijekom cijele povijesti Crkve obnoviteljski zamašnjaci nikada nisu započinjali masovno, nego su pojedinci – Duhom zahvaćeni – započinjali osobno i u malim skupinama. Najprije su sami bili obraćeni i evangelizirani te su zato mogli i druge evangelizirati i usmjeravati prema Isusu Kristu. Svi smo pozvani i prozvani, svi smo izazvani, na svoj način, da se uključimo u to djelo obnove koju Duh i preko nas želi izvesti u Crkvi i svijetu.

Marija je stalno s nama i vodi nas prema obraćenju

Dok u ova dva ljetna mjeseca slavimo nekoliko Marijinih blagdana, od kojih su najveći Rođenje Blažene Djevice Marije (Mala Gospa, 8. rujna) i Uznesenje Marijino u nebesku slavu (Velika Gospa, 15. kolovoza), kršćani svijetu dokazuju da je njihov pogled uprt prema Mariji, a po njoj prema Bogu. Svojom pobožnošću prema nebeskoj Majci, osobito u našem narodu, katolici su znak molitve, mira i ljubavi, upravo ono na što nas poziva Gospa Međugorska: da budemo znak Isusa Krista u svome tijelu.

vlč. Adalbert Rebić

Drugi vatikanski koncil, dok predstavlja Mariju u otajstvu Krista, pronalazi put da bi produbio spoznaju o otajstvu Crkve. Marija je doista na poseban način sjedinjena s Crkvom „koju je Gospodin ustanovio kao svoje tijelo“ (*Lumen Gentium* 52). Od Djevice Marije rodio se po Duhu Svetome Sin Božji. Stvarnost utjelovljenja nalazi se kao produžetak u otajstvu Crkve – tijela Kristova. I ne možemo misliti na zbilju utjelovljenja, a da ne mislimo na Mariju – majku utjelovljene Riječi. I kao što je utjelovljena Riječ, Isus Krist, stalno uz nas i s nama po svome obećanju – „I evo, ja sam s vama u sve dane, do svršetka svijeta“ (*Mt* 28, 20) – tako je zajedno s nama i Isusova majka Marija.

Marija je s nama i vodi nas prema obraćenju

Evangelja izvrsno pokazuju na koji je način Marija s Isusovim učenicima i sa svima onima koji trebaju Kristovu ljubav i njegovo milosrđe. U Isusovu se javnome životu njegova majka „znakovito pojavljuje odmah na početku, kad je na svadbi u Kani Galilejskoj, pokrenuta milosrdnošću, svojim zagovorom potaknula početak znakova Isusa Mesije“ (usp. *Iv* 2, 1-11; *Lumen Gentium* 58). Ona je bila prva među onima koje je Isus proglasio blaženima „jer slušaju i drže Božju riječ te po njoj žive“ (usp. *Mk* 3, 35 par.; *Lk* 11, 27-28).

Sjedinjena sa svojim Sinom koračala je naprijed u hodu vjere sve do križa; tu je Ona, u skladu s Božjim naumom, stajala pod križem Isusovim (usp. *Iv* 19, 25) i tu je Ona po odredbi svoga Sina postala majkom svih nas, a mi smo svi postali Njezinim sinovima (*Iv* 19, 26-27). Tu su stvorene čvrste veze između nas, Kristovih sljedbenika, i Nje, naše Majke. Učenici Isusovi i ostali muškarci i žene koji su slijedili Isusa, prije dana Pedesetnice „jednodušno ustraju u molitvi sa ženama, s Marijom Isusovom majkom i s njegovom braćom“ (*Dj* 1, 14) i zazivaju Duha Svetoga. Na kraju je Ona, pošto je dovršila tijek zemaljskoga života, tijelom i dušom bila uznesena u nebesku slavu (*Lumen Gentium* 59). Tako je Marija od samoga početka kršćanstva stalno s nama koji smo prihvatili Isusa kao Mesiju, Spasitelja i Sina Božjega. Ona nas prati i vodi do obraćenja i dalje u nastavku našega života u produblivanju odnosa prema Isusu Kristu i prema Bogu, našem zajedničkom Ocu.

U kršćanstvu se od davnih vremena časti Blaženu Djevicu Mariju pod naslovom „voditeljice na putu“ (grč. *hodegetria*).

Taj je naslov Marija dobila po crkvi koja se u VIII./IX. stoljeću nalazila blizu crkve *Hagia Sofia* u Carigradu. U nju su rado dolazili Marijini štovatelji moleći Mariju da ih prati na putu prema Isusu i po Isusu k Bogu, a slijepi su u nju dolazili moliti za tjelesno i duhovno ozdravljenje (tjelesni i duhovni vid). Na crti tradicije štovanja Marije, *voditeljice na putu*, i Marijina je slika *Salus Populi Romani* u bazilici Svete Marije Velike (*Santa Maria Maggiore*). O toj sam slici već ranije pisao u ovom listu. Slika, odnosno ikona, doista je prekrasna.

Ikona prikazuje Blaženu Djevicu Mariju s Isusom na rukama. Marija nas pažljivo motri. U njezinu pogledu naziremo smirenost i mir, suosjećajnu pozornost na naše brige i potrebe. Njezin je ogrtač plave boje, boje vjere, istine i zaštite. Crvena haljina pod ogrtačem upućuje na povezanost ljubavi i trpljenja. Pogled je Isusov usmjeren u daljinu vječnosti. Lice mu ima djetinje crte, a tijelo je odrasla čovjeka. Smeđi ogrtač u koji je Isus odjenut ukazuje na njegov zemaljski život i njegovu povezanost sa svijetom, a tunika zelene boje simbolizira nadu i život. Na važnost slike ukazuju i dva minijturna anđela, jedan slijeva, a drugi zdesna. To su arkandeo Mihovil i arkandeo Gabriel. Oni motre Isusa, a u ruci nose oruđe Isusove muke: Mihovil koplje kojim je Isus bio proboden na križu, a Gabriel križ.

Ta je pobožnost prema Mariji, *voditeljici na putu* do Isusa i po Isusu do Boga Oca, utjecala i na kršćansku pobožnost prema Mariji u razvijenom srednjem vijeku. Hrvatski katolici štiju Mariju kao Mariju Pomoćnicu, *odgojiteljicu* i *voditeljicu na putu života*. Taj se Marijin naslov često pojavljuje u hrvatskim marijanskim pjesmama i molitvama. On je motiv brojnih hodočašća u Marijina svetišta. I dok kao hrvatski hodočasnici hodočastimo Mariji, rado pjevamo stihove posvećenih joj pjesama:

„Ljubljena Djevice, Ti srećo naša, gdje put je pravi vodi nas vijek...“

(*Djevice nevina*)

„K Tebi oči podižemo, Djevo sveta, Djevo čista: Ti si sjajna ona zvijezda koja spasom nam blista. Kad nas strasti bura vije, kad nas studen grijeha bije, Ti si, Djevo, sunce naše što nas zlatnom zorom grije ... Blistaj, Djevo, blistaj zvijezdo, u raj sveti Ti nas vodi!“

(*K Tebi oči podižemo*)

„Na putu života križ čeka nas ljut, daj, Majko, nam kaži Ti u nebo put. Pokazuj nam stazu kud stupo Sin Tvoj, gdje svršio muku i preteški boj.“

(*Na putu života*)

Sjedinjena sa svojim Sinom koračala je naprijed u hodu vjere sve do križa; tu je Ona, u skladu s Božjim naumom, stajala pod križem Isusovim (usp. *Iv* 19, 25) i tu je Ona po odredbi svoga Sina postala majkom svih nas, a mi smo svi postali Njezinim sinovima (*Iv* 19, 26-27).

Pobožni štovatelji Marijini i mnogim joj se drugim pjesmama utječu da ih sigurno vodi u luku vječnoga spasenja.

Marijine su svetkovine optimistički blagdani

Dok u ova dva ljetna mjeseca slavimo nekoliko Marijinih blagdana, od kojih su najveći Rođenje Blažene Djevice Marije (Mala Gospa, 8. rujna) i Uznesenje Marijino u nebesku slavu (Velika Gospa, 15. kolovoza), kršćani svijetu dokazuju da je njihov pogled uprt prema Mariji, a po njoj prema Bogu. Svojom pobožnošću prema nebeskoj Majci, osobito u našem narodu, katolici su znak molitve, mira i ljubavi, upravo ono na što nas poziva Gospa Međugorska: da budemo znak Isusa Krista u svome tijelu.

Marijine su svetkovine optimistički blagdani. U njima doživljavamo otajstvo svoga otkupljenja. Na svetkovinu Marijina uznesenja izražavamo svoju vjeru da ne ćemo u smrti pasti u bezdan, nego u majčinsko krilo Božje. U smrti ne će samo naša duša doći k Bogu, nego mi kao cjelovita, konkretna osoba, cjeloviti ljudi s tijelom i dušom. Naravno, ovo će propadljivo tijelo istrnuti. Međutim, naša će osoba, koja se kroz ovo tijelo izražava i očituje, biti uzeta u Božju slavu. Na blagdan Velike Gospe slavimo dostojanstvo svojega tijela. U našem tijelu, koje će u smrti biti preobraženo u lik proslavljena tijela Kristova (*Fil* 3, 21), već sada želi zasvijetliti Božja slava. Naše je tijelo mjesto Božjega iskustva i susreta s Bogom. Božju ljubav možemo iskusiti samo preko svojega tijela time što omogućujemo Bogu da nas dodirne i zagrli u svom stvaranju, time što u euharistiji u sebe uzimamo tijelo i krv Kristovu. Tijelo i krv Kristova utjelovljena su ljubav Božja koja želi prožeti naše tijelo. Naše je tijelo monstancija koja u sebi nosi Isusovo tijelo koje odražava slavu Božju.

I blagdan Rođenja Marijina ima za nas posebno značenje. To značenje ističe Matej u izvješću o Isusovu rodoslovlju koje čitamo upravo na taj marijanski blagdan. Matej, nabrajajući pojedine starozavjetne likove, rekapitulira povijest spasenja Staroga zavjeta i uvodi nas u povijest spasenja Novoga za-

vjeta. O Isusovu podrijetlu početak Matejeva evangelja pripovijeda jedanput sasvim zemaljsko-ljudski (*Mt* 1, 2-17), a potom nebesko-božanski (*Mt* 1,18-25). Oba puta Isusovo podrijetlo izvodi iz Staroga zavjeta. U nabranju Isusovih predaka ide sve do Abrahama i time pokazuje da je Isus sasvim dijete Izraela, potomak izraelskog rodočetnika Abrahama. Matej je to učinio namjerno jer će se po Isusu ispuniti obećanje Božje dano Abrahamu: „U tebi će biti blagoslovljeni svi narodi.“ (*Post* 12, 3) U tome se vidi Isusovo univerzalno poslanje. Osim Abrahama, ovaj prvi redak spominje još jednu vrlo značajnu osobu Staroga zavjeta: kralja Davida. Naime, prema židovskom vjerovanju Mesija (Krist) bit će potomak Davidov. Prvi su kršćani ispovijedali: „Isus je po tijelu iz roda Davidova.“ (usp. *Rim* 1, 3)

Zbroj svih naraštaja, njih ukupno 42, također ima simboličko, točnije teološko značenje. Zbroj 42 nastaje množenjem 6 x 7 ili 3 x 14. Evangelist množi naraštaje tri puta četrnaest, što znači da svaki naraštaj ima dvostruk broj *sedam* naraštaja, a tim su brojem stariji biblijski pisci voljeli dijeliti povijest svijeta. Što god bilo, već samo zbrajanje pojedinih naraštaja ukazuje na to da pisac želi u tome otkriti misao koja raspoređuje događaje povijesti i njima upravlja. Uporaba ovih brojčanih simbola u Mesijinu rodoslovlju znači da Bog upravlja poviješću u odnosu na događaj Isusa Krista.

Ukratko, rodoslovlje pokazuje *tko* je Isus. On je sin Abrahamov, određen je za opće Božje poslanje, sin je Davidov, dakle dijete je kraljevske dinastije, Mesija. Bog u Mariji osobno posreduje da bi usmjerio povijest prema cilju koji je odredio. Sljedeći odlomak *Mt* 1, 18-25 pokazuje kako je Bog posredovao da bi njegov Sin, Isus Krist, bio ujedno i sin Davidov.

Za blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije htio bih ukazati na važnost Isusova rodoslovlja. Na žalost, vrijeme i prostor ne dopuštaju nam da na isti način protumačimo nastavak evangelja što ga čitamo na blagdan rođenja Marijina. Taj je nastavak više božićnoga značenja i obično ga čitamo i tumačimo na sam Božić.

Sveta Misa – srce i duša naše vjere, srce svijeta i sunce spasa (XV.)

Vrlo je važno nakon svete Mise i pričesti zahvaliti Gospodinu, u čemu su sveti najbolji primjeri. Znali su ostajati i po sat vremena u razmatranju, klanjanju i zahvaljivanju. Vrijeme zahvale zapravo je vrijeme usrdne i osobne ljubavi prema Isusu. U svetoj je pričesti Isus u nama i mi u Njemu.

fra Petar Ljubičić

Pozvani smo na zahvaljivanje Isusu u ljubavi

„Ti si moj ljubavni plijen kao što sam ja plijen Tvoje beskrajsne ljubavi“, reče Isusu sveta Gemma. „Blago onima koji su pozvani na gozbu Jaganjčevu“, stoji u Otkrivenju (Otk 19, 9).

U euharistijskom se sjedinjenju ostvaruje nebesko jedinstvo zaručnice ljubavi s Isusom, zaručnikom kojemu zanosna zaručnica nježno govori u *Pjesmi nad pjesmama*: „Poljubi me poljupcem usta svojih.“ (Pj 1, 1) Sveta Terezija od Djeteta Isusa svojim je sestrama preporučila: „Ostanimo u ljubavi kod Isusa i ne propustimo onaj sat nakon primanja svete pričesti jer je to najbolje vrijeme za razgovor s Bogom; tada najbolje možemo prikazati nakane i potrebe naših duša. S obzirom na to da znamo da je dobri Isus s nama sve dok naravna toplina ne razori kruh, moramo se vrlo dobro potruditi da dobro iskoristimo ovu priliku kako bismo ostali s Njim i prikazali mu svoje želje.“

Sveti Franjo Asiški, sveta Giuliana Falconieri, sveta Katarina, sveti Paškal, sveta Veronika, sveti Josip Kopertinski, sveta Gemma i mnogi drugi sveti često su nakon svete pričesti padali u ljubavni zanos, a samo su anđeli mogli mjeriti vrijeme.

I sveta bi Terezija obično pala nakon svete pričesti u zanos, a ponekad su ju trebali odvesti s pričesne klupe. Sveti Ivan iz Avile, sveti Ignacije Lojolski, sveti Alojzije Gonzaga i mnogi drugi zahvaljivali su klečeći i po dva sata. Sveta Magdalena Pazzi nije htjela prekidati zahvalu pa su ju trebali prisiliti da nešto pojede. Ona reče: „Minute nakon svete pričesti najdragocjenije su minute našega života, najprikladnije za naš odnos s Bogom i za Boga da nam iskaže svoju ljubav.“ Iskoristimo i mi milosne trenutke iza svete Mise i pričesti i provedimo barem četr-

tvrt sata u zahvaljivanju. Isus, kojega primamo, zaslužuje to.

Dnevno barem jedan posjet Gospodinu
Hvalevrijedno bi bilo barem jedanput dnevno posjetiti Isusa koji nas stalno s velikom ljubavlju čeka u svetohraništu. Sveti don Bosco preporučuje: „Ne propusti svakodnevni posjet Isusu u Euharistiji; iako možda samo nakratko, ali nemoj ga propustiti.“ Malo-pomalo pokušajmo svoje posjete umnožiti. Ako nemamo vremena, neka to onda bude makar „kratak posjet“. Uđimo u crkvu, kleknimo pred Gospodina koji se nalazi u svetohraništu i ostanimo na trenutak u tišini. Recimo Mu iz dubine srca: „Isuse, Ti si tu, klanjam Ti se, ljubim Te, dođi u moje srce.“ To je jednostavna i kratka, ali veoma djelotvorna molitva.

Kako bismo primili što više milosti, što češće posjećujemo Gospodina. Ti posjeti pomoći će nam da se lakše odupremo napasti i postignemo što više milosti. Savjetuju nam to i sveti. Utješne su riječi svetoga Alfonsa Liguoria: „Budite sigurni da će vam svi trenutci vašega života koje ste proveli pred Presvetim pružiti najviše snage u životu i najveću utjehu na času smrti i u vječnosti.“ Tko Isusa zaista istinski voli i žarko ljubi, naći će vremena klanjati mu se. Žarka ljubav i klanjanje, iako su različiti, ipak zajedno čine jedinstvo, spajaju se u klanjajuću ljubav i ljubeće klanjanje.

Isusu u svetohraništu klanja se samo onaj koji Gospodina zaista ljubi, a ljubi Ga jedino onaj koji mu se klanja. Sveti su pravi umjetnici ljubavi i vjerni, vatreni klanjatelji euharistijskom Isusu. Oni su znali cijele noći i dane provoditi u klanjanju Isusu u Presvetom Sakramentu. Učimo od njih! Euharistijsko se klanjanje oduvijek smatra slikom vječnoga klanjanja u nebu.

Foto Dani

Manje-više svi su sveti bili strastveni štovaljivi svete Euharistije jer su znali kolike se milosti po njoj dobivaju. To vrijeme provedeno s Isusom u klanjanju bilo im je najdragocjenije. Charles de Foucauld zapisao je tijekom jednoga klanjanja: „Velike li radosti, radosti nad svim radostima, Bože moj, preko petnaest sati ništa drugo ne činiti, nego jedino Tebe promatrati i Tebi ponavljati: ‘Gospodine, volim Te, ljubim Te!’ O, koje li radosti!“ Sjetimo se samo svetoga Franje Asiškog koji je puno vremena, često i cijele noći, provodio pred oltarom u dubokoj pobožnosti i poniznosti tako da je zapanjio mnoštvo ljudi koji su ga promatrali.

Svetoga Benedikta Labréa narod je nazvao „bijednikom četrdesetosatne molitve“. Svoje je dane provodio u crkvama gdje bi bilo izloženo Presveto. Mnogo je godina svetac Rimom hodočastio od crkve do crkve gdje je bila četrdesetosatna molitva. Po osam bi sati klečao nepomično u duboku klanjanju unatoč tomu što su ga po cijelu tijelu mučili njegovi prijatelji – insekti.

Sveta Margareta Maria Alacoque, izabranica Srca Isusova, na Veliki je četvrtak provela četrnaest sati u duboku klanjanju pred Presvetim. A sveta Franciska Saverio Cabrini na svetkovinu Srca Isusova provela je dvanaest sati pred euharistijskim Isusom. Kad ju je susestra pitala je li joj se svidjelo raskošno cvijeće na oltaru, ona je odgovorila: „Nisam se na to obazirala, vidjela sam samo jedan cvijet – Isusa i ništa drugo.“

Nakon posjeta katedrali u Milanu svetoga Franju Saleškog upitaše: „Ekscelencijo, jeste li zapazili ljepotu mramora i prekrasan sklad linija?“ Sveti biskup odgovori: „Što da vam kažem, Isusova prisutnost u svetohraništu zaočupila je moj duh do te mjere da je iščezla sva umjetnička ljepota pred mojim očima.“ Pou-

ka je to nama koji površno posjećujemo poznate crkve kao da su muzeji. Blaženi Conrado Ferrini, sveučilišni profesor u Modeni, ponizno se i pobožno udubio u klanjanje te pogleda prikovana za svetohranište i udubljen u razgovor s Isusom nije ni opazio da mu je netko skinuo kaput s ramena i pobjegao.

Euharistija je Isus, a Isus je ljubav

„Ni grom je ne bi mogao dovesti do rastresenosti“, rekoše o svetoj Magdalenii Postel kad ju promatraše kako pribrano u ljubavi kleči pred Presvetim u molitvi. Sveta Katarina Sijenska jednom je tijekom klanjanja podigla svoj pogled da bi vidjela koja je to osoba prošla pored nje, no to ju je vrlo ražalostilo. Dugo je vremena plakala i jecala: „Ja grješnica, ja grješnica!“

Sveti Ivan Marija Vianney, poznat kao Župnik Arški, s tolikom se pobožnošću i pribranošću klanjao euharistijskom Gospodinu da su vjernici bili uvjereni kako svetac svojim vlastitim očima gleda Isusa u liku čovjeka. Isto su govorili i o svetom Vinku Paulskom: „On gleda Isusa!“ Mislilo se to i o svetom Petru Julianu Eymardu, velikom apostolu svela Euharistije. Sveti otac Pio uvelike je častio ovoga svetca i oponašao ga. Upisao se u zajednicu klanjatelja za svećenička zvanja i četrdeset je godina čuvao sliku svetoga Petra Juliana Eymarda na svome ormariću.

Zanimljivo je čitati u životopisima svetaca kako je Gospodin neke svetce na poseban način nagradio te dopustio da se i nakon svoje smrti klanjaju Isusu u Presvetom Sakramentu. Tijelo se svete Katarine iz Bolagne, primjerice, nekoliko dana nakon njezine smrti podiglo na koljena pred Presvetim. Mrtav Paškal Baylonski na sv. je Misi zadušnici tijekom pretvorbe dva puta otvorio svoje oči kao znak klanjanja svetoj Euharistiji.

Sveti Matej Girgento sklopio je svoje ruke u znak klanjanja svetoj Euharistiji kada su njegovu mrtvo tijelo donijeli u crkvu. Blaženi Bonaventura Potenza pobožno se poklonio Isusu u svetohraništu kada mu mrtvo tijelo prevezoše u grad Ravello.

Euharistija je Isus, a Isus je ljubav. Euharistija je Isus – život. Euharistijsko je klanjanje ljubav koja nas oživljuje i sjedinjuje s Isusom i životom. Euharistijsko je klanjanje ljubav koja nas oživljuje i sjedinjuje s Isusom i životom. Euharistijsko je klanjanje ljubav koja nas oživljuje i sjedinjuje s Isusom i životom. Euharistijsko je klanjanje ljubav koja nas oživljuje i sjedinjuje s Isusom i životom.

Isus kaže: „Tko blaguje tijelo moje i pije krv moju ima život vječni.“ Tek ćemo u nebu doznati koliko je ljudi spašeno od pakla po euharistijskom klanjanju poznatih i nepoznatih svetaca. Ne zaboravimo onu lijepu euharistijsku pomirbenu molitvu koju je anđeo naučio moliti troje pastirica u Fatimi: „Presveto Trojstvo, Oče, Sine, Duše Sveti, klanjam ti se, prikazujem ti tijelo i krv, dušu i božanstvo našega Gospodina Isusa Krista, koji je nazočan u svim svetohraništima diljem svijeta, kao zadovoljština za grijeh koji ga se vrijeđa. Po beskrajnim zaslugama presvetoga Srca Isusova i bezgrješnoga Srca Marijina molim te za obraćenje grješnika.“

Sveti Maksimilijan Kolbe, veliki Marijin apostol, pri svakom je osnutku nove zajednice, prije gradnje ćelija, želio da se za braću sagradi i kapela kako bi odmah mogli uvesti „vječno klanjanje“ pred Presvetim. Kad je jednom u Poljskoj pratio svoga gosta da mu pokaže „Grad Bezgrješne“, kod velike kapele klanjanja reče: „Cijeli naš život polazi odavde“, i pokaza rukom na svetoj Euharistiji.

Otac Pio, stigmatizirani fratar iz Gargana kojemu su hrlili ljudi iz cijeloga svijeta, provodio je mnoge sate u ispovjedaonici, a goto-

vo sve ostale sate u klanjanju pred Presvetim u zajedništvu s Marijom (uz molitvu krunice). Jednom je biskup Cesarano iz Manfredonije izabrao Pijov samostan za osmodnevnu duhovnu obnovu. Svake noći biskup je išao u drugo vrijeme u kapelicu i svaki put je našao oca Pija u duboku klanjanju pred Presvetim. Veliki apostol Pio na nevidljiv je način djelovao diljem svijeta (ponekad i na vidljiv način bilokacijom) tako što je s krunicom u rukama klečao do Isusovih nogu. On bi svojoj duhovnoj djeci znao reći: „Ako me tražite, dođite k svetohraništu.“ Sat euharistijskoga klanjanja vrjedniji je od tisuću drugih sati koje provedemo, primjerice, u posjetu crkvama ili nekim drugim mjestima.

Isus je s nama

Isus je u našim svetohraništima „stvarno prisutan“. Onaj isti Isus kojega je Bezgrješna nosila u svojoj neokaljanjoj utrobi pohranjen je u maloj, bijeloj, posvećenj hostiji. Isus, koji je bičevan, trnjem okrunjen i kao pomirbena žrtva za grijeh cijeloga svijeta razapet, kao žrtvena hostija prikazuje se za naše spasenje. Onaj isti Isus, koji je od mrtvih uskrsnuo i na nebo uzašao, koji sada slavno sjedi zdesna Ocu, okružen je beskrajnim brojem anđela oko oltara, baš kao što je to blažena Anđela Foligno u jednom viđenju gledala.

Isus je, dakle, stvarno s nama. „Da, Isus je tu!“ Sveti Župnik Arški nije ove riječi mogao izgovoriti do kraja bez suza. I sveti Petar Julian Eymard oduševljen je uzviknuo: „Isus je tu! Hajdemo, dakle, svi k Njemu!“ Kad bi sveta Terezija od Djeteta Isusa čula kako netko govori: „Da sam živio u Isusovo vrijeme...“, da sam razgovarao s Isusom...“, da sam vidio Isusa...“, živahno bi odgovorila: „Pa Isus je uistinu živ i stvarno s nama u svetoj Euharistiji. Zašto tražiti nešto drugo?“

Sveti Alfons Liguori znao je reći: „Vladari ovoga svijeta ne primaju ljude uvijek i ne tako lako na audijenciju. Vladar neba, međutim, koji se sakriva pod euharistijskim velom, uvijek je spreman svakoga primiti.“ Sveti zaista nisu tražili ništa drugo. Oni su znali gdje se Isus nalazi i ništa više nisu tražili, osim da fizički i u povezanosti srca nerazdvojivo ostanu s Njim. Uvijek biti kod Ljubljenoga prvobitna je čežnja prave ljubavi.

Znamo da su posjeti Presvetom Sakramentu i euharistijski blagoslov tajne čežnje svih svetaca. Vrijeme koje darivamo Isusu kad ga posjetimo, vrijeme je ljubavi koje ćemo na nebu ponovno naći jer jedino ljubav „nigda ne prestaje“ (1 Kor 13, 8). Sveta Katarina Genovska nije krivo mislila kad je rekla: „Vrijeme koje provodim pred svetohraništem najbolje je upotrijebljeno vrijeme u mom životu.“

Foto Dani

Ovdje smo svi jedno, svi smo prijatelji

Od 1. do 6. kolovoza u Međugorju je održan 24. Mladifest, međunarodni molitveni susret mladih, na kojemu je sudjelovalo oko četrdeset tisuća mladih iz šezdeset zemalja

Jedna od posebnosti Mladifesta jest to da na njemu, uz mlade, sudjeluju djeca i odrasli pa i stariji vjernici, a tako je bilo i ove godine. Šest dana sudionici su molili, pjevali, slušali svjedočanstva te, dosta njih, sami svjedočili o svom životu i ljubavi prema Kraljici Mira i njezinu sinu Isusu. I sve se to uglavnom događalo na vrelom hercegovačkom suncu, prijepodne i popodne, bez hladovine i rashladnih uređaja – u katedrali na otvorenom ispred vanjskoga oltara župne crkve i uz pratnju međunarodnog zbora i orkestra.

Mladifest je započeo 1. kolovoza večernjim molitveno-liturgijskim programom. Kronicu je predmolio fra Antonio Šakota, a sv. Misu u suslavlju s 470 svećenika predslavio je fra Miljenko Šteko, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije. Fra Miljenko je pritom naglasio da smo u Međugorje svi došli sa svojom torbom punom briga, no na ovom mjestu te brige imamo komu dati – Kristu i Mariji. Također je mlade ohrabrio na njihovu putu, koji često donosi zapreke, ali su u hodu vjere sve one savladive. Riječima dobrodošlice mlade je pozdravio međugorski župnik fra Marinko Šakota zahvalivši im pritom što su, unatoč brojnim izazovima današnjega vremena, izabrali upravo mjesto molitve.

U Međugorju sam se promijenio

„U Međugorju sam se promijenio“, zajedničke su riječi mnogima koji već desetljećima dolaze u ovu župu. Imali su druge prioritete u životu: novac, karijeru, putovanja... Na-

kon susreta s porukom Kraljice Mira prioriteti su im se stubokom promijenili. To su posvjedočili mnogi, a posebice snažno mladi iz zajednice Cenacolo i zajednice Milosrdni Otac, koji su, uz velike unutarnje borbe, prošli smisao svoga života.

Vjera ljubavlju djelotvorna

Vjera ljubavlju djelotvorna tema je ovogodišnjega Mladifesta. Te su se riječi osjećale u svakom trenutku susreta. Sudionici s kojima smo tih dana razgovarali bez iznimke su potvrđivali posebnost ozračja, a mladi nam hodočasnici iz Slovenije rekoše da se u Međugorju svi osjećaju jedno, da su svi prijatelji, bez obzira što se često i ne razumije jezik prijatelja. Mladi su posebno naglašavali djelotvornost ispovijedi kojoj su pristupali te snagu sv. Mise i klanjanja Pre svetom Oltarskom Sakramentu dok im cjelodnevno sudjelovanje u programu susreta bijaše, kako su rekli, kao blag i osvježavajući pljusak. Takvi su bili i za procesije kroz župu četvrtoga dana Mladifesta nakon večernje Mise. Desetci tisuća s upaljenim svijećama, s Gospinom slikom na čelu, doimali su se poput plamteće rijeke dok su satima išli od crkve prema Podbrdu i Križevcu pa opet prema crkvi. Ni onima koji su danima pješačili prema svome odredištu nije bilo teško koracati u procesiji molitve i radosti što su ovdje.

Posebno dirljivi trenutci

Posebno je dirljivo petoga dana navečer nakon sv. Mise kada se nakon molitve, pjesme, ispovijedi, klanjanja i cjelodnevna druženja treba oprostiti od prijatelja i Mladifesta. A oprostiti se od prijatelja i Međugorja nije jed-

Foto Dani

Foto Dani

Vjera ljubavlju djelotvorna tema je ovogodišnjega Mladifesta. Te su se riječi osjećale u svakom trenutku susreta.

nostavno. Tako smo i ove godine slušali kako im je u Međugorju bilo jedinstveno, ohrabrujuće i obnavljajuće. Mnogi su, sa suzama u očima, obećali da će i sljedeće godine obvezatno doći sa svojom torbom briga na leđima koja se u ovom mjestu posvema isprazni staroga sadržaja, a napuni novoga, Gospina.

Na Križevcu

Nakon danâ provedenih u okrilju crkve i njezina vanjskoga oltara i nakon pozdrava mladi su se u molitvi uspjeli na Križevac gdje je u pet sati ujutro sv. Misu predslavio koordinator ovogodišnjega Mladifesta fra Danko Perutina u suslavlju s deseticima

Foto Dani

svećenika koji neumorno prate mlade. Još nisu granule prve zrake sunca, a nad župom se razliježe molitva i pjesma mladih koji su se razmislili na sve strane između drače i jase. Mnogi od onih koji prethodne večeri nisu razmišljali o ponovnu dolasku, u tom su trenutku zagovorili svoj povratak.

Program ovogodišnjeg Mladifesta simultano je preveden na sedamnaest jezika, od kojih deset uživo putem Interneta, a prenosi ga je Radiopostaja „Mir“ Međugorje. Krunica i molitva vjernih molila se na dva deset i pet jezika.

Foto Dani

Foto Dani

Vjera ljubavlju djelotvorna (Gal 5, 6)

Zamislimo skupinu mladića i djevojaka koji se u kasnim večernjim satima, u ono klasično vrijeme vreve, druže na nekom gradskom trgu te u jednom trenutku započinju razgovarati o ozbiljnijim temama

mons. Domenico Sigalini

Danas je jako teško dobro živjeti pa se prije ili kasnije moramo zapitati o nekim stvarima. Hoćemo li pronaći posao? Hoću li pronaći posao za koji sam se pripremao tijekom tih godina učenja? Želio bih stupiti u brak jer zaista volim svoju djevojku; želim stvoriti obitelj jer mi se ne sviđa to što su se moji prijatelji odlučili tek na suživot s voljenom osobom. Koji je uopće smisao cijeloga našega života? Hoće li nepravda koju odrasli čine, i zbog koje trpe dobri ljudi, ikada prestati ili ćemo uvijek živjeti u zabludi? Netko će se možda požaliti, netko će se možda našaliti, no drugi bi se sigurno zapitali koji je zaista smisao života te bi pomalo na površinu izlazila sve ozbiljnija pitanja.

Što je to što nam može osigurati dostojanstven život? Posao, novac, avantura ili sreća? Netko bi iz te skupine možda skupio hrabrosti i rekao da se čovjek osjeća dobro čineći dobro i možda bi se usudio ispričati neki osobni doživljaj kada je pomogao bolesnom prijatelju, osobi u nevolji ili kada je možda nekome spasio život. Otkada je vidio brigu pape Franje za emigrante koji su uspjeli pobjeći iz kaveza za tune u sicilijanskim vodama, i on počinje ulagati snage koje nitko od njega nije tražio, ulaže sposobnost ljubljenja, darivanja i žrtvovanja drugomu kako bi svijet krenuo boljim putem i kako bi se nesretima ponovno vratio osmijeh na lice. Drugi će mu pak reći da ostane nogama na zemlji, da se zabavi sada dok još može, da živi svoj život i ne vjeruje nikomu. Isto se događalo i prvim kršćanima koji su se morali suočiti sa starom hramskom religijom.

Prilagođavamo li se svjetonazoru u kojem smo odrasli, ali koji nam više nema što ponuditi osim što nam nameće zakone i ustaljene obrasce ponašanja, ili prihvaćamo glas Kristov koji silazi u dubine naše duše i u nama otvara beskrajne vidike života i iskustvo sreće? Bit Pavlove rečenice koju čitamo u naslovu naše kateheze zaista je i danas stvarna. Stalno se među sljedbenicima

židovske religije i Kristovim sljedbenicima koji još nisu bili nazvani kršćanima raspravljalo o tome računaju li se učinci zakona? Je li bilo potrebno obrezivanje, jer se drukčije nije moglo k Bogu, ili pak trebamo slijediti apsolutnu novost, a to je Isus? Pavao odgovara: – Vjera je ta koja spašava i po ljubavi postaje djelotvorna.

To nas dovodi do smisla koji mi dajemo vjeri, njezinu pravu značenju, daru koji ona jest, načinu na koji tu istu vjeru živimo. O tome govore neki ulomci iz evanđelja koji će nam pomoći da bolje shvatimo i živimo u svojoj vjeri.

1. Vjera svetoga Tome

Bezbroj smo puta pred nekom životnom tajnom pomislili da ako ne vidimo, ne ćemo ni povjerovati. Želimo vidjeti, želimo dotaknuti, želimo biti dio toga. Želja je to za otkrivanjem novoga, želja za provjeravanjem, za barem minimalnim sudjelovanjem vlastitom sposobnošću razumijevanja. No, na žalost, danas želimo znati i previše. obraćamo se raznim vidovnjacima, bacamo novac na čitanje iz karata, dopuštamo da nam uši miluju lažni proroci i horoskopi. Umjesto da koristimo razum, istraživanjem nazivamo vlastitu želju da nam se kazuje ono što želimo čuti. Dovoljna je obična, dobro predstavljena laž, dobra reklama i već svi čekamo u redu da potrošimo novac i nešto isprobamo.

Toma nije bio takav, on je vidio mrtva Isusa, vidio je njegovo beživotno tijelo, vidio je njegovu patnju sve do smrti na križu i nitko mu nije mogao doći i reći da je živ. Udarci ukucavanja čavala još su mu odzvanjali u ušima, još se nije uspijevao osloboditi očajničkog Isusova krika, njegova smrtnoga vapaja. U očima svojih prijatelja, koje je ostavio kako bi slijedio Učitelja, prepoznao je prijatelj zbog svoje odluke da slijedi Nazarećanina i još ne može zaboraviti to poniženje, no sve je već bilo završeno.

A sada mu njegovi novi prijatelji koje je pronašao s Isusom kazuju da su ga vidje-

li živa, kazuju mu da su ga susreli i da žarke želi razgovarati sa svima njima više nego ikada, više nego onaj put kada ih je očarao na obalama jezera. Ali Toma tada nije bio tu, nije više mogao podnijeti razgovore o razočaranju, gorčini, razočaranosti zbog poraza, zbog Učiteljeve ponižavajuće smrti. Nikako se nije mogao pomiriti s gubitkom onoga što je za njega bio životni san.

Ne ću povjerovati ni da mi prijetite smrću! Još uvijek mi je pred očima Njegov izmučen pogled, u ušima mi odzvanjaju udarci čekića po čavlima i Njegovi očajnički krici pred smrt. On, poslije svega, ne može biti živ. Sve su to bila Tomina opravdanja pred apsolutno novom istinom uskrsnuća. Kao da nije htio ni misliti da ne bi ulazio u raspravu, da se njegov život ne bi potpuno preokrenuo.

Ja ne vjerujem ako ne vidim, ako ne dotaknem, ako ne čujem, ako nešto čvrsto ne stisnem u svojim rukama. Želim prstima dotaknuti rane koje su napravili čavli, svojom rukom želim pokriti smrtnu ranu u Njegovu srcu... Nije želio povjerovati jer u sebi nije pokrenuo sve one dubine koje kao čovjek posjeduje.

No, Isus se svojim prijateljima zaista pokazao živ. Tvoji su ti prijatelji dovoljni, zar ne? S njima si dijelio sve lijepe dane koje si proživio s Isusom, s njima si toliko puta slušao o kraljevstvu Božjemu, zajedno si s njima gledao bolesne kako ozdravljaju, slijepi kako ponovno gledaju... Zašto onda s njima ne dijeliš tu čistu radost što si susreo Isusa živa?

Ni danas nije rijetkost susresti ljude nepokolebljive vjere. Kada se govori o njihovoj budućnosti, njihovu iskustvu, o obiteljskom životu, o njihovim životnim planovima, idu naprijed zavidnom odlučnošću. U Božjim rukama osjećamo se sigurnima. Zato stavimo svoje povjerenje u Božje ruke i On će nam sigurno pomoći!

Često smo tužni i smatramo da je ispravno takvima ostati, kao da bi rješenje naših slabosti bilo u suosjećanju. No, Isus se ukazuje i uzima Tomu za riječ. Želio si prste staviti u moje rane? Želio si da ponovno osjetim bol koju sam konačno pobijedio? Želio si odagnati sve svoje sumnje? Evo me!

Koliko se samo umjetnika okušalo u opisivanju te Tomine želje da dotakne Isusa; koliko naslikanih pogleda, ruku, prstiju pored Njegovih rana, koliko iznenađenih lica. Isus se pojavljuje onako kao što se pojavljuje u našem umu i u našem životu. Tu sam! Upotrijebi sve svoje istraživačke tehnike i ne pretvaraj se da istražuješ da ne bi vidio. Slobodno izrazi sve svoje moguće sumnje i ne prestaj nikada željeti. Pronaći ćeš me u dubini svojega čistoga uma i praznoga srca, u dubini svoje čiste želje. Ostavi se proroka, prestani svakodnevno čitati horoskope! I sam znaš da to činiš samo iz zabave. Ja sam tu, ja sam Bog koji daje sna-

gu i dostojanstvo tvome umu obogaćujući ga vjerom.

Toma tada pada ničice. Bio mu je dostatan jedan pogled, samo jedan iskren i otvoren razgovor s Isusom da mu se otvori onom prelijepom molitvom koju možemo svakodnevno ponavljati i koja nam može stalno biti na usnama da bismo iskazali svoju slabu vjeru, ali i svoju sigurnost da se uzdamo u Njega bez imalo straha: *Gospodin moj i Bog moj!*

Trenutak je to potpuna predanja, trenutak nade koji se rađa u zanosnu čuđenju te nazočnosti; u tom mu se trenutku otvara nov pogled na svijet, na stvari koje nam se događaju, na naš odnos s Bogom: *Ti si Gospodar moga života!*

2. Vjera rimskog satnika nije tek pretpostavka, već istinski život (Lk 7, 1-10)

Ni danas nije rijetkost susresti ljude nepokolebljive vjere. Kada se govori o njihovoj buduć-

nosti, njihovu iskustvu, o obiteljskom životu, o njihovim životnim planovima, idu naprijed zavidnom odlučnošću. U Božjim rukama osjećamo se sigurnima. Zato stavimo svoje povjerenje u Božje ruke i On će nam sigurno pomoći! Ako smo u Božjim rukama, ne će nam se ništa loše dogoditi... No, mi smo često nepostojani, živimo u vječitim sumnjama, naše riječi su „što ako“ i „ali“, razmišljamo „kako bi bilo lijepo da...“ ili pak, „naravno da nam se može dogoditi da...“.

Svaki je čovjek poput ovoga poganina, satnika koji u svojoj kući ima bolesnoga slugu i žarke želi njegovo ozdravljenje. On je vojnik. Naučen je zapovijedati, ima jasne zamisli, zna s kim i kako može raspolagati u životu, ne priznaje nikakvu slabost. Njegove su zapovijedi: – Učini ovo! Učini ono! Požuri se! Zauzmi taj položaj!... Zapravo, svi znamo kako su svi vojnici ovoga svijeta odlučni i da ne priznaju iznimke.

No, ovaj satnik uspoređuje svoj život s Isusovim. Ako Isus ljudima daruje riječ spasenja i kaže da je On taj koji spaja čovjeka s Bogom i kazuje da je On Njegov Sin, tada zaista mora biti snažan i sposoban postići ono što želi. Kakav bi to Sin Božji bio kada bi i On živio na nesigurnim pretpostavkama i čekao neku višu odluku da bi nešto učinio? Je li vjera nejasan uzdah onoga tko podiže oči k nebu vidje rezigniran nego uvjeren ili je to pak ozbiljan ulog za naš život koji nam otvara nove vidike, nezamislive mogućnosti, povjerljiv razgovor s Gospodinom? Evo, on smatra da je vjera snaga, sigurnost. Naravno, ne matematička sigurnost, nego ona vjera koja ima snagu promijeniti čitav život, učiniti da život raste, učiniti ga ljepšim i stvarnijim. Evanđelje donosi kako je Isus ostao zaprepasten te kazao da takve vjere nije pronašao ni među vjericima. Problem je u tome što ponekad vjeru uzimamo zdravo za gotovo i ne primjećujemo novinu i snagu koju ona ima, ponekad ju ne cijenimo i postaje nam teret. Moramo zaista učiti od nevjernika kako bismo shvatili koliko smo sretni što smo vjernici.

Vjera je ozbiljna stvar, ona nije samo životna opcija ili tek sredstvo koje će nam pomoći da preživimo; ona donosi lijep život, život sretan i pun nade.

Vjera pape Franje

Život koji se rađa po vjeri jest upravo onaj kojemu nas poučava papa Franjo. On nas potiče jednostavnim riječima i sve očitim postupcima želi nas poučiti kako vjera postaje djelotvorna po djelima ljubavi.

Nastavak na str. 28. ►

U ime obitelji

Bog nas je pozvao da budemo svjedoci tamo gdje živimo, da budemo uključeni u kulturu, politiku, znanost, sport i sve ostale aktivnosti. Na 24. međugorskom festivalu mladih govorila je Željka Markić, jedna od glavnih koordinatorica građanske inicijative „U ime obitelji“ koja je u lipnju 2013. prikupila 750.000 potpisa za raspisivanje referendum s pitanjem: „Jeste li za to da se u Ustav Republike Hrvatske unese odredba po kojoj je brak životna zajednica žene i muškarca?“ Željka Markić po zanimanju je liječnica, udana je i ima četiri sina.

U Međugorju sam prvi put bila kao studentica medicine prije više od 25 godina. Došla sam s prijateljicom iz Zagreba kako bih vidjela što se ovdje događa. Tada sam doživjela stvarno čudo: moja prijateljica, koja se pet godina nije ispovjedila niti pričestila, ovdje je kleknula i bez ikakve najave ili razgovora sa mnom imala dugu ispovijed. Za mene je to ostalo jedno od najvećih čuda Međugorja. Da bi čovjek odlučio napraviti promjenu na bolje, treba doći u izravan dodir sa svojim Bogom uz posredovanje njegove Majke, i to je ono što se u Međugorju događa već desetljećima. Za korak u lošem smjeru ne treba ni puno snage ni puno odlučnosti, a ni puno pameti. To je lako. Napraviti korak u onom drugom smjeru, krenuti ispočetka, uspraviti se – to rade hrabri ljudi. To vi radite. To mi radimo.

Licem u lice s novim totalitarizmom

Inicijativa „U ime obitelji“ koju smo pokrenuli u Hrvatskoj uključila je jako puno mladih ljudi. U samo dva tjedna, koliko traži zakon u Hrvatskoj, na više od 2.000 mjesta uz pomoć više od 5.000 volontera omogućili smo da više od 20 % birača u Hrvatskoj kaže da želi referendum na kojem će u Ustav Republike Hrvatske, dakle u najviši zakon po kome se trebaju ravnati svi zakoni, ući istina da je brak zajednica žene i muškarca. Naše geslo je bilo i ostaje: „Brak = žena i muškarac. Sve ostalo je nešto drugo.“ Da bi se to postiglo, trebalo se uključiti jako mnogo ljudi.

Kada smo to pokrenuli, željeli smo s društvom u kojem živimo podijeliti istinu, a istinu svatko može razumjeti i prihvatiti ako to želi. Danas stalno slušamo o slobodi i o pravima, ali da bismo mogli biti slobodni, moramo imati istinu. Moramo znati razlikovati što je istina, a što je laž. Za mene – koja sam odrastala i svoju mladost živjela u totalitarizmu, u režimu u kojem bi ljudi išli u zatvor kada bi rekli da politički ne misle onako kako misli vlast, u režimu u kojem nije bilo katoličkog svećenika u dobi od 45 godina koji nije bio u zatvoru, u režimu u kojem su ljude ubijali zbog toga što su mislili i govorili drugačije

– za mene je iznenađenje da se nakon dvadeset godina života u demokraciji suočavamo s novim totalitarizmom, s diktaturom relativizma, kako to kaže papa Benedikt XVI.

Prihvatiti svoju odgovornost i djelovati

Što činiti u društvu u kojem se kaže da je istina laž, u kojem se kroz pravne diktate mijenjaju vrijednosti i govori neistina? Što možemo napraviti u takvu društvu? Što može napraviti svatko od nas ponaosob? Možemo leći i pasti u depresiju i reći da ništa ne možemo napraviti, ali možemo i prihvatiti svoju odgovornost i živjeti ono što vidimo da je

istina. Upravo su to napravili mladi ljudi u Hrvatskoj. Tisuće i tisuće mladih ljudi u Hrvatskoj odlučile su se angažirati i reći što misle. Reći: „Ovo sam ja. Ja kažem da je brak zajednica žene i muškarca. Ja kažem i vjerujem i istina je da su djetetu, da bi odraslo u sretnu i zadovoljnu osobu, potrebni i otac i majka. Ja kažem da u zemlji u kojoj živim imam pravo tražiti da se svi u društvu tome izjasne na demokratski način.“

Kada smo pokretali ovu inicijativu, pročuli smo zakone i vidjeli na koji način, koristeći zakone, djelujući u okviru zakona, mi, građani ove zemlje, u svojoj zemlji možemo zaštititi istinu, brak, obitelj i djecu.

Foto Dani

Složili smo ekipu volontera-pravnika koji su nam pronašli najbolji modus da se to napravi. Rekli su: „To treba ući u Ustav Republike Hrvatske.“ Nakon toga smo proučili sve referendume koji su se događali u Hrvatskoj prije nas i vidjeli što je u njima bilo uspješno, a što nije. U Hrvatskoj u 20 godina nije napravljen nijedan narodni referendum, dakle građani nisu uspjeli nijedno pitanje dovesti do toga da se o njemu izjasne svi građani Hrvatske. To smo proučili i raspoznali slabe točke i dobre snage. Konzultirali smo se sa svim organizatorima. Mnogi od njih ne dijele naše mišljenje i naša načela o braku, ali smo sa svima popričali i čuli što oni misle da treba napraviti bolje. Onda smo sjeli, nas nekoliko, i rekli: „Mi ćemo u ovo ući! Idemo ući u ovo! Idemo napraviti ono što trebamo napraviti. Ako ovo uspije – odlično! Ako ne uspije, znamo da smo napravili sve što smo mogli da se u našoj zemlji, da se u društvu za koje smo odgovorni, jasno kaže istina. Idemo vidjeti što će ljudi na tu istinu reći.“

U Hrvatskoj se, prema zakonu o referendumu, u samo dva tjedna treba izjasniti 10 % birača. Izjasnilo se 20 % birača. Što je to pokazalo? Da su ljudi samo čekali da netko kaže istinu. Oni su je prepoznali i uz nju stali. Trebamo biti ono što jesmo. I ova inicijativa potvrđuje da moramo biti tko i što jesmo. Ako smo sol zemlje, kako će to izgledati ako obljutavamo? Kako će to biti ako nemamo što donijeti? Prvih tjedan dana mediji su ili potpuno ignorirali ili ismijavali ono što smo radili. Kada se u samo tjedan dana izjasnilo više od 350.000 ljudi, dakle 10 % biračkoga tijela u Hrvatskoj, počeli su napadati. Jedan je dio svoj posao obavljao pošteno i profesionalno.

Sada smo u fazi da Hrvatski Sabor i Vlada prebrojavaju potpise. Ako će se poštivati Ustav i zakon, morat će se organizirati referendum na koji će moći izaći svi građani Hrvatske. Moći će zaokružiti: „Brak je zajednica žene i muškarca“. ZA ili PROTIV. Svi u Hrvatskoj moći će reći što o tome misle. Nema demokratskijeg načina da se to izrazi.

Kada smo pokretali ovu inicijativu, proučili smo zakone i vidjeli na koji način, koristeći zakone, djelujući u okviru zakona, mi, građani ove zemlje, u svojoj zemlji možemo zaštititi istinu, brak, obitelj i djecu. Složili smo ekipu volontera-pravnika koji su nam pronašli najbolji modus da se to napravi.

Mi smo nositelji demokracije

Kad nas napadaju, često nam govore da većina zemalja u svijetu kaže da brak nije zajednica žene i muškarca. To nije istina. Vas ovdje ima iz šezdesetak zemalja. U 13 zemalja homoseksualna je veza izjednačena s brakom i dopušteno je da dvije osobe muškoga spola ili dvije osobe ženskoga spola posvajaju djecu. U svim tim zemljama to je nametnuto kroz različite pravne mehanizme. Ni u jednoj o tome nije odlučilo društvo rekavši: „Da, mi jesmo za tu promjenu jer smatramo da je ona u interesu ovoga društva.“ Zašto je to važno razumjeti? Jedna od stvari koje smo shvatili tijekom ove inicijative jest da smo u našem društvu mi nositelji demokracije. Mi smo ti koji drugima, različitim, onima koji ne misle kao mi, jamčimo pravo da budu slobodni i slobodno odabiru upravo zato što je nama sloboda toliko važna, zato što mi razumijemo da je naš slobodan izbor za Boga ili protiv njega u srži svega, da bez te slobode nema nikakve vrijednosti ni u čemu.

Nositi društvu istinu i svjetlo

Svi mi danas uživamo u prekrasnom pjevanju ovog međunarodnog zbora, u odličnim prijevodima koje čujete u svojim slušalicama, uživamo u zajedništvu, osjećamo se dobro, imamo ovdje svoje sjenice i to je dobro. Ovo je vrijeme za punjenje baterija, što smo čuli od obitelji koja je svjedočila. Pitanje je što ćemo raditi kada odemo odavde. Nosimo li odavde poziv da u društvu u kojem živimo donosimo istinu i svjetlo?

Jučer me dirnulo kada je predstavnik Sirije rekao da je došao ovamo moliti za svoju zemlju koja je u ratu. Iz Sirije kršćani bježe. U Siriji toliko ljudi trpe stradanja. U Siriji ima posla. Ovdje se nalazimo u zemlji koja se zove Bosna i Hercegovina, u zemlji koja je pretrpjela strašan rat. Od tri naroda koji ovdje žive, Hrvati su pretrpjeli najveće gubitke. Više od 60 % Hrvata iz BiH napustilo je svoje domove zbog rata i životne ugroženosti. Danas taj narod u svojoj zemlji praktički nema političkih predstavnika, a pred njima je veliko iskušenje popisa stanovništva koje će se održati od 1. do 15. listopada 2013. Imat će

priliku – i važno je da je iskoriste – reći tko su i da ovdje žive. To je velik posao ovdje u Bosni i Hercegovini. Ima jako puno posla u društvu u kojem živi ovaj narod. Danas smo čuli i vidjeli vijesti iz Čilea gdje su agresivne skupine koje se zalažu za pravo na pobacaj demolirale katedralu u Santiagu de Chile. Sve te stvari koje se događaju, svi ti trendovi koji ljude zarobljavaju i oduzimaju im slobodu, traže da se oko njih angažiramo. Svatko će od nas odabrati kako će to učiniti. Naš prijatelj Magnus kao plod Međugorja stvorio je organizaciju koja se zove „Marijini obronci“. Ona svakoga dana hrani više od 700.000 djece u najsiriromašnijim zemljama svijeta. Vi ste ovdje pokrenuli razne organizacije i pokrete koji donose dobro bolesnima i djeci, koji zadovoljavaju različite potrebe.

Željela bih vam staviti na srce angažman oko zaštite obitelji i širenja istine u svakoj od vaših zemalja. Iznošenje neistina o tome što je brak, što je obitelj, što je roditeljstvo, danas je način na koji se oduzimaju vjerske slobode i pravo na izražavanje svoga mišljenja. Ovdje imamo i predstavnike Kanade. U njihovoj se zemlji moraju zatvarati sirotišta koja drže časne sestre zbog toga što one ne žele davati djecu na usvajanje homoseksualnim parovima. Budući da to ne žele, budući da žele davati prvenstvo zajednici muškarca i žene koja je za to dijete najbolja, oduzima im se pravo da uopće rade.

Životna bilanca

Svatko od nas zna ili traži ono na što je pozvan. Ono što ja mogu reći sa sigurnošću, iz perspektive da sam ovdje po prvi put bila prije više od 25 godina, jest da se životna bilanca radi na kraju. Bilanca se ne radi kada nam je super, ne radi se kada sjedimo u hladu ili na suncu i kada nam je lijepo. Ne radi se ni u onim najtežim trenutcima kada nam je jako loše, kada izgleda da sve ide krivo, da smo u manjini, da ništa od onoga što radimo ne će uspjeti. Bilanca života radi se na njegovu kraju, a ta je bilanca uvijek pozitivna, uvijek je u plusu kada živimo autentično svoj poziv, kada cijeli život nastojimo biti ono za što nas je Bog stvorio. Sami odlučujemo na koji ćemo način živjeti taj život. Pozvani smo živjeti ga u punini. Kao što smo čuli i kao što sami znate, ne da bismo bili sretni cijelu vječnost, nego da bismo bili sretni sada i ovdje.

Sretni smo jer znamo da smo stvoreni za vječnost. Ako živimo u skladu s učenjem Crkve, ako slijedimo svoju savjest, ako živimo onako kako znamo da trebamo živjeti, mirni smo i zadovoljni i znamo da će se sve oko nas okretati na dobro. Sve to trebamo nositi svima oko sebe i zalagati se za istinu u društvima u kojima živimo. Želim vam puno sreće u svemu onom dobrom što ćete u budućnosti činiti.

Vicka Ivanković- Mijatović 1/4

Želim vam srcem i s ljubavlju preneti poruku koju Gospa preko mene daje svima nama. Gospine glavne poruke koje daje svima nama su molitva, obraćenje, post, pokora i mir. Gospa preporučuje da svaki dan molimo sve dijelove Gospine krunice, da srijedom i petkom postimo o kruhu i vodi, a najvažnije što traži je čvrsta vjera.

Kad Gospa kaže da molimo, ona ne traži da molimo samo riječima, nego traži da iz dana u dan otvaramo svoje srce, da bi nam molitva bila zaista radost. Kaže, prije nego što počnete moliti odstranite sve one misli koje vam smetaju i počnite s jednim Očenašem. Molite svog velikog Oca koji je na

nebesima, koji je pun neizmjerne ljubavi, koji nas toliko voli. U tom trenutku prikazite mu sve svoje želje, sve svoje probleme, neka On učini kako je najbolje, neka bude Njegova volja, a ne naša. Sutradan ćemo moliti *Zdravomariju*, kao našu veliku Majku koju vidimo očima našega srca, koja je neprestano blizu nas i koja nas toliko voli. Prekosutra ćemo moliti *Slava Ocu*, davati slavu svome Ocu i zahvaljivati na svemu što nam daje, i dobro i loše, da znamo sve jednako prihvaćati što nam dolazi od Njega. Tako ćemo iz dana u dan otvarati svoje srce i razmišljati o svakoj riječi koju izgovaramo, da vidimo značenje tih riječi za nas, i da ih živimo.

Gospine poruke o vjeri

„Draga djeco! I danas vas pozivam da imate više povjerenja u mene i moga Sina. On je pobijedio svojom smrću i uskrsnućem i poziva vas da preko mene budete dio njegove radosti. Vi ne vidite Boga, dječice, ali ako molite, osjetit ćete njegovu blizinu. Ja sam s vama i pred Bogom zagovaram za svakoga od vas. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.” (25. travnja 2006.)

„Draga djeco! Želim vam zahvaliti od srca na vašim korizmenim odricanjima. Želim vas potaknuti da otvorena srca i nadalje živite post. Postom i odricanjem, dječice, bit ćete jači u vjeri. U Bogu ćete naći pravi mir preko svakodnevnog molitve. Ja sam s vama i nisam umorna. Želim vas sve povesti sa sobom u raj, zato se svakodnevno odlučite za svetost. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.” (25. ožujka 2007.)

„Draga djeco! I danas vas pozivam na obraćenje. Neka vaš život, dječice, bude odsjaj Božje dobrote, a ne mržnje i nevjere. Molite, dječice, da vam molitva postane život. Tako ćete u svom životu otkriti mir i radost koju Bog daje onima koji su otvorena srca prema njegovoj ljubavi. A vi koji ste daleko od Božjeg milosrđa, obraćajte se da se Bog ne ogлуši na vaše molitve i ne bude vam kasno. Žato, u ovom milosnom vremenu, obraćajte se i stavite Boga na prvo mjesto u svome životu. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.” (25. kolovoza 2007.)

„Draga djeco! Pozivam vas da radite na osobnom obraćenju. Još ste daleko od susreta s Bogom u svojim srcu. Zato provodite što više vremena u molitvi i klanjanju Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu, da vas on mijenja i stavi u vaša srca živu vjeru i želju za vječnim životom. Sve je prolazno, dječice, samo je Bog neprolazan. S vama sam i potičem vas s ljubavlju. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.” (25. ožujka 2008.)

Križ i trpljenje – zašto i kako?

Zašto križ i kako izići na kraj s križem? O križu i trpljenju razmišljamo s fra Slavkom Barbarićem

Priredio fra Marinko Šakota

Trpljenje spada među temeljna ljudska pitanja koja najviše vapi za odgovorom. Nijedan odgovor, međutim, ne može biti zadovoljavajući jer nijedan ne otklanja trpljenje. „Uvjeren sam“, piše fra Slavko, „da se moramo pomiriti s činjenicom da tajna zla i tajna trpljenja ljudskom razumu ipak ostaju nedokučive.“ Ni Krist nije dokinuo tu tajnu. „Trpljenje ostaje tajna i onda kad o njemu razmišljamo pred križem Gospodinovim. Iako radosno slavimo križ i pobjedne mu pjesme pjevamo, on ostaje vječni upitnik, vječna tajna.“

Fra Slavkov je stav da ne moramo sve saznati niti dobiti odgovore na sve nejasnoće. I tajnu, i nejasnoću trpljenja i križa trebamo prihvatiti i vjerovati Isusu.

Fra Slavko navodi tri različita odgovora na pitanje o trpljenju koja proizlaze iz tri različita stava prema životu općenito:

- utopistički stav – obećanje da će jednom doći novo vrijeme kada će trpljenja potpuno nestati;
- fatalistički stav – stoički pristup trpljenju kao nečemu što mora biti i što se, jednostavno, mora podnijeti;

- stav prihvaćanja – kršćanski stav prema kojemu se križ mora prihvatiti kako bi se pretvorio u čovjekovo dobro i bio na Božju slavu.

Fra Slavko komentira sva tri pristupa trpljenju. Najprije, o utopistima kaže: „Oni koji obećavaju čovjeku opet raj na zemlji ipak su samo lažni proroci koji čovjeka u njegovu trpljenje zavaravaju.“

O fatalistima misli sljedeće: „Pasivan odnos prema križu i trpljenju, uvjerenje da se ionako ništa ne može učiniti za promjenu sudbine svijeta prelazi u tzv. fatalizam, predaje se usudu i nosi svoju osuđenost bez uzrujavanja, stoički.“

O kršćanskom stavu prema trpljenju fra Slavko kaže: „To je aktivan odnos prema patnji i stradanju. Kršćanstvo, naime, ne obećava čovjeku da će ga osloboditi križa i stradanja, ali ga upućuje na Kristov primjer: Križ treba prihvatiti s ljubavlju i nositi, te pretvoriti sebi na dobro i Bogu na slavu.“

Moja osveta je oprost

Sluga Božji Miroslav Bulešić – novi hrvatski blaženik

U subotu 28. rujna ove godine u pulskoj Areni bit će proglašen novi hrvatski blaženik - sluga Božji Miroslav Bulešić

Priredio Krešo Šego

Vijest o odluci Svetoga Oca da se mučenik i sluga Božji Miroslav Bulešić može proglasiti blaženim i uzdignuti na čast oltara, obradovao je sve hrvatske vjernike, ali napose Istru i one koji su se godinama za to molili i zalagali.

Kratka biografija

Naš novi blaženik rođen je 13. svibnja 1920. u Čabrunićima u župi Svetvinčenat u Istri. Nakon školovanja u Jurišićima, Gorici, Koprnu i Rimu, porečki biskup Radossi zaredio ga je za svećenika u Svetvinčenatu 11. travnja 1943., nakon čega je kao župnik djelovao u Baderni pa u Kanfanaru. Školske godine 1946./47. postavljen je za podravnatelja i profesora u Biskupijskom sjemeništu u Pazinu.

Kao podravnatelj Pazinskog sjemeništa i tajnik Svećeničkog zbora sv. Pavla, u kolovozu 1947. pratio je izaslanika Svete Stolice mons. dr. Jakoba Ukmaru pri podjeli svete potvrde u Buzetu i okolnim župama. „One dane kad sam obilazio župe radi krizme, rado mi je pomagao. Gdje je prijetila opasnost, polazio je naprijed pregledati teren“, svjedoči dr. Ukmar o svom prijatelju Bulešiću u pismu koje je 5. rujna 1954. po-

slao mons. Mariju Pavatu u Rim. U subotu 23. kolovoza 1947. godine, kada su razulareni komunisti upali u župnu crkvu u Buzetu kako bi spriječili krizmu, Bulešić je svojim tijelom branio svetohranište i u njemu Presveti Oltarski Sakrament. „Ovamo možete proći samo preko mene mrtvog“, rekao im je bljed u licu, ali posve smiren. Stajao je na gornjoj stepenici oltara okrenut prema onima koji su drsko zaposjeli prezbiterij. Uoči dolaska u Lanišće, dok su s Čičarije stizale prijetnje organiziranih komunista, na pitanje boji li se tamo otići, Bulešić je odgovorio: „Samo jedanput će se umrijeti.“ Krizma u Lanišću održana je u nedjelju 24. kolovoza 1947. na blagdan sv. Bartola.

Ubijen nakon Mise i krizme

Govoreći o mučeništvu Miroslava Bulešića, dr. Ukmar je u službenom izvješću za Biskupski ordinarijat u Trstu od 12. studenoga 1947. godine napisao: „Nakon završetka krizme u crkvi i Mise koju je služio vlč. Miroslav Bulešić, uputili smo se k župnoj kući. Nakon četvrt sata, kad su bili krizmani i oni koji su naknadno prispjeli – bilo je to oko jedanaest sati – pobunjenici su ušli u kuću i ubili nožem vlč. g. Bulešića koji je bio kraj vrata. Osobno sam izišao iz župnog ureda u

Za beatifikaciju Miroslava Bulešića nije bilo potrebno nikakvo čudo jer je mučeništvo „najveći znak ljubavi, vjere i odanosti čovjeka prema Bogu“. „Mučeništvo pere sve nedostatke jer je krv prolivena za najviše ideale“. Raduj se Crkvo u Hrvata jer imaš još jednoga zagovornika na nebu!

Eugen Varžić: Blaženi Miroslav Bulešić

Postupak za dokazivanje mučeništva i svetosti Miroslava Bulešića imao je i svoje protivnike. To su, prije svega, bili njegovi ubojice. Njegovoj majci nije bilo dopušteno pokopati ga u rodnome mjestu, nego je pokopan u Lanišću. Tek 11 godina kasnije, 1958., njegovi su zemni ostatci preneseni u rodno mu mjesto.

predvorje i vidio ga mrtva kako leži na tlu među zlikovcima koji su zaposjeli kuću; pokopao sam se u spavaću sobu, gdje sam nakon minute vremena i sam teško izudaran i ostao sam ležeći u krvi. Smatrajući da sam mrtav, ostavili su mene i potražili župnika, ali ga nisu pronašli jer se bio sakrio. Kroz dvadeset sati ostao sam u nesvijesti...“

Bulešić je ubijen ubodima noža u grlo, a njegova krv poprskala je zid predsoblja laniškoga župnoga ureda. Prema riječima očevidaca, Bulešić je, osjetivši da umire, zazivao: „Isuse, primi dušu moju!“

Tadašnje vlasti nisu dopustile da se taj odvažni svjedok vjere pokopa u rodnoj župi u Svetvinčenatu, nego su odredile da bude pokopan u Lanišću. Tek je 1958. omogućeno da se njegovi tjelesni ostatci prenesu u rodnu župu gdje su pokopani kraj glavnoga ulaza u crkvi mučenika sv. Vincencija, otkud su 2003. preneseni u župnu crkvu gdje se i danas okupljaju njegovi štovatelji.

O mučeniku se nije smjelo ni govoriti Postupak za dokazivanje mučeništva i svetosti Miroslava Bulešića imao je i svoje protivnike. To su, prije svega, bili njegovi ubojice. No, o tome se u javnosti nije smjelo govoriti. „Ako smo svjesni te klime, a i te kako smo svjesni kakva je bila, sasvim je razumljivo da je bilo teško razmišljati o postupku koji se mogao i trebao pokrenuti za njegovu be-

atifikaciju“, rekao je postulator dr. Jure Bogdan. Zbog situacije u zemlji postupak što ga je pokrenuo tadašnji mjesni biskup Dragutin Nežić išao je vrlo sporo jer se u javnosti nije smjelo govoriti o Bulešiću i kako je završio svoj život. „Sasvim je razumljivo da se dolaskom demokracije u Hrvatsku ovaj slučaj mogao početi slobodno interpretirati i istraživati“, dodaje mons. Bogdan i ističe da su za tijek i dovršenje postupka, uz biskupa Nežića, zaslužni i sadašnji umirovljeni biskupi Antun Bogetić i Ivan Milovan.

Bog ima svoje planove koje nijedna vlast ne može ograničiti

Postulator dr. Jure Bogdan u jednom je razgovoru o procesu beatifikacije sluga Božjega Miroslava Bulešića rekao: „Od smrti sluga Božjega Miroslava Bulešića do potpisivanja dekreta 20. prosinca 2012. godine o mučeništvu, prošlo je 65 godina i nepuna tri mjeseca. Nakon mučeničke smrti nije bilo dopušteno pokopati ga u rodnome mjestu. Ondašnje komunističke vlasti sve su učinile kako bi se svaki spomen na njega zaboravio. Njegovu smrt su, na sramotnim sudskim procesima i u novinskim člancima i drugim medijima, prikazivali na iskrivljen način. Bila su to desetljeća u kojima je u našoj zemlji i cijeloj bivšoj državi u strukturama vlasti vladala mržnja prema Crkvi. Bog ima svoje planove i načine koje ne mogu nikakve vlasti ograničiti niti uništiti. Glas o njegovome mučeništvu prenosio se tiho od usta do usta. Uspomena na njega živjela je u srcima istarskih i drugih katolika. Prenosila se s koljena na koljeno i izvan njegove rodne biskupije. U tim okolnostima mons. Dragutin Nežić učinio je pravi herojski čin kad je već 1956. započeo biskupijski proces za kanonizaciju sluga Božjega Miroslava Bulešića. Četrdeset godina nakon njegove smrti 24. kolovoza 1947., biskup mons. Anton Bogetić i nadbiskup Josip Pavlišić predvodili su u Svetvinčenatu, nego su odredile da bude pokopan u Lanišću. Tek je 1958. omogućeno da se njegovi tjelesni ostatci prenesu u rodnu župu gdje su pokopani kraj glavnoga ulaza u crkvi mučenika sv. Vincencija, otkud su 2003. preneseni u župnu crkvu gdje se i danas okupljaju njegovi štovatelji.“

Za beatifikaciju Miroslava Bulešića nije bilo potrebno nikakvo čudo jer je mučeništvo „najveći znak ljubavi, vjere i odanosti čovjeka prema Bogu“. „Mučeništvo pere sve nedostatke jer je krv prolivena za najviše ideale“. Raduj se Crkvo u Hrvata jer imaš još jednoga zagovornika na nebu!

IZ STARIH ALBUMA

Medjugorje 1985.

Snimio Len Hamilton, London

Poruka pape Franje za Svjetski misijski dan 2013.

Naviještanje evanđelja trajna je zadaća Crkve

Draga braćo i sestre, ove godine slavimo Svjetski misijski dan na samom svršetku Godine vjere, koja predstavlja važnu prigodu za jačanje našeg prijateljstva s Gospodinom i našega hoda kao Crkve koja hrabro naviješta evanđelje. U vezi s tim želim predložiti neka razmišljanja.

1. Vjera je dragocjen dar Boga, koji otvara naša srca da ga možemo upoznati i ljubiti. On želi ući u odnos s nama i učiniti nas dionicima samoga svojega života i naš život učiniti smisljenijim, boljim, ljepšim. Bog nas ljubi! Vjera, međutim, treba biti prihvaćena, a to znači da traži naš osobni odgovor, hrabrost da se uzdamo u Boga, da živimo njegovu ljubav i budemo zahvalni za njegovu beskrajno milosrđe. To je, nadalje, dar koji nije pridržan malobrojnim, već se nudi obilno. Svi bi morali uzmoći iskusiti radost da ih Bog ljubi, radost spasenja! I to je dar koji se ne može zadržati samo za sebe, nego ga treba dijeliti s drugima. Ako ga želimo zadržati samo za sebe, postat ćemo izolirani, besplodni i bolesni kršćani. Naviještanje evanđelja sastavni je dio Kristova učenitstva i trajna zadaća koja pokreće čitav život Crkve. „Misionarski polet jasan je znak zrelosti crkvene zajednice.“ (Benedikt XVI., Apost. pobud. *Verbum Domini*, 95) Svaka je zajednica „zrela“ kada ispovijeda vjeru, slavi je s radošću u liturgiji, živi ljubav i neprestano naviješta Božju riječ, izlazi iz vlastitih okvira da radosno vijest donese i na „periferije“, prije svega onima koji još uvijek nisu imali priliku upoznati Krista. Snaga naše vjere, na osobnoj i zajedničkoj razini, mjeri se također sposobnošću njezina prenošenja drugima, njezina širenja i življenja u ljubavi, svjedočenja onima s kojima se susrećemo i koji s nama dijele životni put.

2. Godina vjere, pedeset godina od početka Drugoga vatikanskog koncila, predstavlja poticaj čitavoj Crkvi na novu svijest o njezinoj prisutnosti u suvremenu svijetu i njezinu poslanju među narodima i nacijama. Misionarstvo nije nešto što bi se ticalo samo zemljopisnih područja, nego se ono tiče i naroda, kultura i pojedinih osoba, upravo zato što se „granice“ vjere ne protežu samo kroz mjesta i ljudske tradicije nego i kroz srce svakog muškarca i svake žene. Drugi vatican-

ski koncil na poseban je način istaknuo kako misionarska zadaća, zadaća širenja granica vjere, pripada svakom kršteniku i svim kršćanskim zajednicama: „Buduci da Božji narod živi u zajednicama, osobito u biskupijskim i župnima, te se u njima na neki način pokazuje kao vidljiv, to i njima pripada da pred narodima svjedoče za Krista.“ (Dekr. *Ad gentes*, 37) Svaka je zajednica zato pozvana i poslana prigrliti poslanje koje je Isus povjerio apostolima da budu „svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje“ (Dj 1, 8), ne kao neki sporedan vidik kršćanskoga života, nego kao njegov bitan aspekt: svi smo pozvani prolaziti putovima svijeta zajedno sa svojom braćom i sestrama, ispovijedati i svjedočiti svoju vjeru u Krista i postati navjestitelji njegova evanđelja. Pozivam biskupe, svećenike, prezbiterstva i pastoralna vijeća, sve odgovorne osobe i skupine u Crkvi da u pastoralnim i odgojno-obrazovnim planovima i programima dadnu istaknuto mjesto misijskom vidiku, svjesni da vlastito apostolsko zauzimanje nije potpuno ako ne teži za tim da pruža svjedočanstvo za Krista pred svim narodima i nacijama. Misionarstvo nije samo neka programska dimenzija u kršćanskom životu, nego također paradigmatička dimenzija koja se tiče svih motrišta kršćanskoga života.

3. Često djelo evangelizacije nailazi na zapreke, i to ne samo izvanjske nego i unutar same crkvene zajednice. Katkad u naviještanju Kristove poruke i pomaganju ljudima našega doba da ga susretu nedostaje žara, radosti, hrabrosti, nade. Još ima onih koji smatraju da naviještanje istine evanđelja predstavlja napad na slobodu. Pavao VI. u vezi s tim jasno kaže: „Sigurno bi bilo pogrešno kada bismo nešto nametali savjesti svoje braće. Ali je sasvim nešto drugo ako se toj savjesti, u punoj jasnoći i posvemašnjem poštivanju slobode izbora, ponudi evanđeoska istina i spasenje u Isusu Kristu... Daleko od toga da je to napad na vjersku slobodu: to je poštivanje te slobode.“ (Apost. pobud. *Evangelii nuntiandi*, 80) Moramo uvijek imati hrabrosti i radosti da, uz uvažavanje i poštivanje drugoga, predložimo susret s Kristom, da budemo blagovjesnicima. Isus je do-

šao među nas da nam pokaže put spasenja i povjerio nam poslanje da to spasenje obznamimo svima, sve do nakraj zemlje. Često imamo priliku vidjeti kako se nudi i u prvi plan ističe nasilje, laž, zabludu. Prije je potrebno da u našem dobu kroz naviještanje i svjedočenje pred svima zasje sretan i dobar život evanđelja, i to iz same Crkve. Bitno je u vezi s tim ne zaboraviti temeljno načelo koje vrijedi za svakog vjerovjesnika: ne može se naviještati Krista bez Crkve. Evangelizacija nije nikada neki izoliran, pojedinačan, privatni čin, nego je uvijek crkven. Pavao VI. pisao je da „dok neki neznatni propovjednik, kateheta ili Pastir u nekom najudaljenijem kraju propovijeda evanđelje, okuplja svoju malu zajednicu ili podjeljuje neki sakrament, čak i osamljen, on čini djelo Crkve“. On to djelo „obavlja u jedinstvu s poslanjem Crkve i u njezino ime, a ne poslanjem koje bi sam sebi pripisivao ili po svom osobnom nadahnuću.“ (Isto, 60) A to daje snagu poslanju i pomaže svakom misionaru i vjerovjesniku da osjeti kako nikada nije sam, nego da je dio jednoga Tijela oživljena Duhom Svetim.

4. U našem dobu, uslijed rastuće seljivosti i lakoće komunikacije putem novih medija, došlo je do miješanja naroda i razmjene znanja i iskustva. U potrazi za poslom čitave se obitelji sele s jednog kontinenta na drugi; profesionalne i kulturne razmjene, turizam i slične pojave potaknuli su velike seobe ljudi. Zbog toga je ponekad teško, čak i za župne zajednice, znati tko živi stalno, a tko privremeno na pojedinu području. Nadalje, u sve većem broju tradicionalno kršćanskih kraje-

va povećava se broj onih koji ništa ne znaju o vjeri, koji su ravnodušni prema vjeri ili se priklanjaju drugim vjerovanjima. Nerijetko se događa da su se neki kršćani svojim načinom života udaljili od vjere zbog čega im treba „nova evangelizacija“. Tomu se pridodaje činjenica da radosna vijest Isusa Krista još uvijek nije doprla do velikog dijela čovječanstva. Živimo, usto, u krizi kojom su pogođena razna područja života, ne samo ekonomija, financije, prehrambena sigurnost i okoliš nego i dubok smisao života i temeljne vrijednosti koje pokreću čovjeka. I ljudski je suživot označen napetostima i sukobima koji izazivaju nesigurnost i teškoću da se pronađe put koji vodi prema trajnome miru. U tim složenim prilikama, gdje se čini kao da su se nad obzorom sadašnjosti i budućnosti nadvili prijeteci oblaci, još je urgentnije hrabro nositi u svaku stvarnost Kristovo evanđelje, koje je navještaj nade, pomirenja, zajedništva, navještaj Božje blizine, njegova milosrđa, njegova spasenja; navještaj da je snaga Božje ljubavi kadra pobijediti tmine zla i voditi nas putem dobra. Muškarci i žene našega doba trebaju sigurno svjetlo koje rasvjetljuje njihov put i koje jedino susret s Kristom može dati. Donesimo ovomu svijetu, svojim svjedočanstvom i ljubavlju, nadu što je daje vjera! Crkvene misije nisu prozelitizam, nego svjedočanstvo života koje rasvjetljuje put, koje donosi nadu i ljubav. Crkva – ponavljam to još jednom – nije neka karitativna udruga, poduzeće ili nevladina organizacija, nego zajednica osoba nadahnutih Duhom Svetim koje su živjele i žive čude-

san susret s Isusom Kristom i žele s drugima podijeliti to iskustvo duboke radosti, poruku spasenja koju nam je Gospodin donio. Duh Sveti je taj koji vodi Crkvu na tome putu.

5. Želim sve potaknuti da postanem nositelji Kristove vijesti i na poseban sam način zahvalan misionarima i misionarkama, *fidei-donum* svećenicima, redovnicima i redovnicama i sve brojnijim vjernicima laicima koji, prihvaćajući Gospodinov poziv, napuštaju svoju zemlju da bi pronosili evanđelje u druge krajeve i kulture. Ali želim također istaknuti da su same mlade Crkve velikodušno uključene u slanje misionara Crkvama koje se nalaze u teškoćama – nerijetko su to Crkve drevnih kršćanskih korijena – donoseći tako svježinu i zanos kojim one žive vjeru koja obnavlja život i daje nadu. Živjeti u toj univerzalnoj dimenziji, odgovarajući na Isusov nalog „Pođite i učinite mojim učenicima sve narode“ (Mt 28, 19) bogatstvo je za svaku krajevnu Crkvu, svaku zajednicu, jer davati misionare i misionarke nije nikada gubitak, već dobitak. Pozivam sve one koji osjećaju taj poziv da odgovore velikodušno na glas Duha Svetoga, već prema vlastitu životnome stanju, i da se ne plaše biti velikodušni s Gospodinom. Pozivam i biskupe, redovničke obitelji, zajednice i sve kršćanske udruge da, dalekovidno i uz pažljivo razlučivanje, pružaju potporu misijskom pozivu *ad gentes* i pomažu Crkvama koje trebaju svećenike, redovnike i redovnice i vjernike laike jačajući tako kršćansku zajednicu. A ta bi pozornost trebala biti prisutna također

među Crkvama koje se nalaze u sastavu iste biskupske konferencije ili regije: bitno je da Crkve bogatije zvanjima velikodušno pomažu one koje trpe zbog pomanjkanja zvanja.

Ujedno pozivam misionare i misionarke, napose *fidei-donum* svećenike i vjernike laike da s radošću žive svoju dragocjenu službu u Crkvi na koju su pozvani i da donose svoju radost i iskustvo Crkvama iz kojih dolaze spominjući se kako Pavao i Barnaba na završetku svoga prvoga misijskog putovanja „pripovjediše što sve učini Bog po njima: da i poganima otvori vrata vjere“ (Dj 14, 27). Oni mogu postati svojevrsno sredstvo „povratka“ vjere donoseći svježinu mladih Crkava kako bi Crkve drevnoga kršćanstva ponovno pronašle oduševljenje i radost dijeleljenja vjere u razmjeni koja je uzajamno obogaćivanje u nasljedovanju Gospodina.

Briga za sve Crkve, koju rimski biskup dijeli sa subraćom biskupima, nalazi svoj značajan izričaj u radu Papinskih misijskih djela, koja imaju za cilj buditi i produbljivati misijsku svijest svakog krštenika i svake zajednice dozivajući u svijest potrebu dublje misijske izgradnje čitava Božjega naroda i jačajući osjetljivost kršćanskih zajednica za snažnije širenje evanđelja u svijetu.

U mislima sam, na kraju, s kršćanima koji, u raznim dijelovima svijeta, proživljavaju teškoće u otvorenu ispovijedanju vlastite vjere i priznavanju i uživanju prava da vjeru žive dostojanstveno. To su naša braća i sestre, hrabri svjedoci – još brojniji od mučenika u prvim stoljećima – koji apostolskom ustrajnošću podnose razne sadašnje oblike progona. Nerijetki riskiraju i vlastiti život da bi ostali vjerne Kristovu evanđelju. Želim zajamčiti svoju molitvenu blizinu osobama, obiteljima i zajednicama koje trpe nasilje i nesnošljivost te im ponavljam Isusove utješne riječi: „Ja sam pobijedio svijet!“ (Iv 16, 33)

Benedikt XVI. je pozvao: „Neka 'riječ Gospodnja trči i proslavlja se' (2 Sol 3, 1): neka ova Godina vjere učini sve čvršćim odnos s Kristom Gospodinom, jer je samo u njemu naša budućnost izvjesna i samo u njemu imamo jamstvo istinske i trajne ljubavi.“ (Apost. pismo *Porta fidei*, 15) To je ujedno i moja želja za ovogodišnji Svjetski misijski dan. Od srca blagoslivljam sve misionare i misionarke i sve one koji prate i podupiru tu temeljnu zadaću Crkve da naviješta evanđelje diljem svijeta, a da mi, služitelji evanđelja i misionari, uzmognemo doživjeti „slatku i okrepjujuću radost naviještanja.“ (Pavao VI., Apost. pobud. *Evangelii nuntiandi*, 80)

Papa Franjo

Iz Vatikana 19. svibnja 2013., na svetkovinu Duhova – Objavljeno u Vatikanu 14. kolovoza 2013. /KTA/

Svetkovina Velike Gospe

Svetkovina Velike Gospe ili Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo u Međugorju je proslavljena uz posebno velik broj domaćih i inozemnih hodočasnika.

Hodočasnici, među kojima je najviše bilo mladih, cijele su noći u skupinama ili pojedinačno pješice pristizali u Međugorje, ispovijedali se i sudjelovali na sv. Misama. Već od ranih jutarnjih sati stjecao se dojam da sva naša mladež hrli k međugorskoj župnoj crkvi, a oni s kojima smo porazgovarali rekoše nam da dolaze iz raznih krajeva: jedni iz Vitine, drugi iz Tomislavgrada, treći iz Bugojna, iz Splita...

Prva sv. Misa slavljena je u 6 sati i tada je već crkva bila pretijesna za sve pristigle. Na Gospojinu su u Međugorju boravili hodočasnici iz Njemačke, Engleske, SAD-a, Irske, Kanade, Italije, Francuske, Španjolske, Češke, Slovačke, Albanije i Poljske te, naravno, najviše iz Hrvatske i BiH.

Tijekom dana slavljene su svete Mise na hrvatskom i mnogim drugim jezicima. Večernju sv. Misu u 19 sati predslavio je fra Stan-ko Čosić u koncelecijaciji sa 66 svećenika.

Na Veliku smo Gospu u Međugorju susreli i bračni par iz Poljske: 69-godišnjeg Andrzeja i 60-godišnju Katarzynu Sieminscy koji su stigli 10. kolovoza, nakon 82 dana pješčenja te prijeđenih oko 1500 kilometara. Gospođa Katarzyna rekla nam je:

„Na ovo sam se putovanje odlučila 28. veljače kada je papa Benedikt XVI. odstupio. Tada sam osjetila snažnu želju da ponovno pješčim u Rim, no odlučila sam prije toga doći u Međugorje. Zahvaljujemo svima koje smo susreli na našem putovanju i koji su nam iskazali ljubav. Gospa je blagoslovila svaki naš korak.“

Misa na Križevcu

Sveta Misa na Križevcu svake se godine slavi o Uzvišenju sv. Križa u prvu nedjelju nakon Male Gospe, ove godine na 15. rujna. Misa počinje u 11 sati, a za hrvatske vjernike i hodočasnike koji se ne mogu popeti na Križevac sv. će se Misa slavi-

ti na vanjskom oltaru župne crkve u 12 sati.

Križ na Križevcu izgrađen je u Jubilarnoj 1933. godini Otkupiteljeve smrti na križu i do 1981. bio je mjesto molitve župljana i vjernika iz okolnih župa. Nakon Gospina ukazanja 24. lipnja 1981. Križevac postaje mjestom moli-

tve hodočasnika iz cijeloga svijeta. Kroničar je zabilježio da je 1981. na Misi na Križevcu nazočilo više od šezdeset tisuća misara.

Vjernike molimo da pođu na vrijeme kako bi se izbjegla gužva i kako bi svi u sa-branosti mogli slaviti Misu.

Umro fra Vladimir Kozina

U petak 16. kolovoza u fratarsku grobnicu na Novom groblju na Humcu pokopan je fra Vladimir Kozina, krsnim imenom Vlatko.

Fra Vladimir je rođen 19. ožujka 1938. Nakon duge i teške bolesti, opremljen svetim sakramentima preminuo je 14. kolovoza 2013. u 76. godini života, 54. godini redovništva i 48. godini svećeništva.

Pokojnikovo tijelo bilo je izloženo u petak 16. kolovoza u 9 sati u novoj crkvi sv. Ante na Humcu. Sprovodni obredi započeli su sv. Misom zadušnicom istoga dana u 16 sati. Svetu Misu zadušnicu predvodio je provincijal fra Miljenko Šteko u koncelecijaciji s fra Velimirom Mandićem, gvardijanom humačkog samostana, s fra Ivanom Borasom, župnikom humačke župe i još 55 svećenika u nazočnosti mnoštva vjernika iz svih župa gdje je fra Vladimir kao fratar i svećenik djelovao.

U homiliji je o. provincijal između ostaloga naglasio: „Bio je to čovjek koji je uvijek vukao naprijed, za kojeg na njegovom životnom hodu nije bilo preprjeka. Cijeli je svoj redovnički i svećenički život proveo u Hercegovini, u našoj Provinciji. Obnašao je službe duhovnoga pomoćnika u Grudama,

Mostaru, Međugorju, Čapljini, bio župnik u Bukovici, Gorici i Klobuku, gvardijan u Mostaru. Zadnjih je trinaest godina svoga života proveo u našem samostanu na Humcu radeći kao da je tek došao na njivu Gospodnju. Iako je prije više od 25 godina imao vrlo tešku operaciju, to ničim nije odavao. Radio je neumorno dokle god je mogao stajati na nogama... U svojoj jasnoj i sazdržajnoj propovijedi njegova je riječ ulazila u dubinu svetopisamske misli, tu nalazila svoj čvrst temelj i domišljenom poukom tu Božju riječ pretakala u čovjekov život, u ovo kršno hercegovačko podneblje. Nije se libio biti otvoren i uvijek dorečen. Ljudi su rado slušali njegove propovijedi, a još su ih radije danima poslije prepričavali. Malo je patrona i još manje mjesta u našoj Provinciji, ako ih uopće i ima, u kojima fra Vlatko nije propovijedao. Za svoje se propovijedi te kako spremao molitvom i kontemplacijom, čitanjem i razmišljanjem. No, fra Vlatko je uvijek najprije sebi propovijedao te je tako njegova propovijed stekla onu bitnu i vrlo važnu uvjerljivost. Puk je osjećao da on i živi ono što govori.

Fra Vladimir je svoj pastoral počeo u Hercegovini 1965. godine. U onim olov-
nim

i teškim komunističkim vremenima nije mu, kao ni njegovoj braći hercegovačkim franjevcima, nedostajalo žara, ljubavi, samoprijedora, žrtve, spremnosti na sve. Koliko li je samo utjehe, koliko hrabrosti i poticaja nosila svaka njegova propovijed! On je svojom riječju bio potpora našim mladim očevima i majkama, mladićima i djevojkama, melem ispaćenim životima, bio prkos i otpor onima koje su htjeli zaplašiti i utjerati im strah u kosti. Kročio je u tolikim hodočašćima, osobito ovdje sv. Anti, Gospi na Široki Brijeg, u Seonicu, u Međugorje – uvijek na čelu i uvijek s visoko uzdignutim stijegom.

A kad bi sišao s propovjedaonice, evo ga na vjeronaučnoj dvorani, evo ga pred crkvom s ljudima, evo ga na sastancima svojih odbornika. Prvi, i sa zasukanim rukavima, toliko je toga fra Vlatko izgradio u ovoj našoj Provinciji. I to je činio do zadnjeg atoma snage...

Na kraju svete Mise od fra Vladimira su se u ime Radiščana oprostili gospodin Ivan Luburić Ković i gospođa Tanja Medić. Oboje su naglasili fra Vladimirovu neumornost, neustrašivost i britkost u naviještanju Božje riječi, njegovu angažiranost i upornost u proširenju i uređenju groblja na Krvnici, izgradnji mrtvačnice na istom mjestu, proširenju puta do tog groblja, uređenju suterena kao i izgradnji kamenoga zida oko Novog groblja na istočnoj strani tog velikog sela.

U ime učenika i nastavnika škole u Klobuku riječima zahvale oprostio se ravnatelj gospodin Alfred Petrović. Pok. fra Vladimir, uz pomoć dvojice donatora iz Argentine koji su rodom iz Klobuka, izgradio je prekrasnu i modernu školu u tom mjestu.

O njegovu životnom i fratarskom putu govorio je gvardijan fra Velimir Mandić. Uz ostale njegove vrline koje su se očitovale u njegovu požrtvovnu duhovnom i građevinskom radu, fra Velimir je istaknuo njegovu pobožnost. Uz redovit svakodnevni časlov neizostavno je svaki dan molio kunicu i put križa, pa i na Božić.

Nakon govora i misnoga blagoslova o. provincijal je izmolio posljednje preporuke za pokojnika i blagoslovio lijes. Iza križa krenuo je lijes koji su na mrtvačkim kolica ma vozili mladi fratri svećenici te se povorka obitelji, svećenika, fratara, časnih sestara i naroda uputila prema groblju.

Nakon blagoslova groba lijes je uz pjesmu *Kraljice neba* spušten u fratarsku grobnicu na Novom groblju na Humcu. Počivao u miru Božjem!

Fra Mate Dragičević

Clifford Azize i Charles Kinnane: „Došli smo napraviti novu priču o Međugorju”

Na Festivalu mladih svjedočili su ljudi raznih struka i zvanja iz cijeloga svijeta. Među svjedocima susreli smo i dva mladića iz Sjedinjenih Američkih Država, iz New Yorka. Zovu se Clifford Azize i Charles Kinnane. Prije nekoliko godina njih su dvojica osnovali produkcijsku kuću „Grassroots films“ koja snima dokumentarne filmove, a jedan od najpoznatijih svakako je film Child 31. Taj potresni dokumentarac govori o velikom projektu Marijini obroci (Mary's Meals) koji pomaže više od 700.000 djece u 16 zemalja diljem svijeta. Zahvaljujući donacijama i nesebičnoj pomoći brojnih volontera, nastoji se ublaži-

ti jedan od najvećih problema današnjice – glad, ali tako da se obrok daje na mjestu obrazovanja i tako potiče djecu na školovanje. Clifford i Charles trenutno snimaju film o Međugorju. „Za mene je novo da je ovdje Marija, Gospa, raširila ruke kao majka. Ponekad je teško živjeti svoju vjeru i stoga smatram da ljudi ovamo trebaju doći i doživjeti Marijinu prisutnost i ljubav”, kazao je Clifford. Charles nam je rekao da su prije nego su stigli ovamo istraživali međugorsku priču te nastavio: „Smatramo da je riječ o veoma upečatljivoj priči. Nas dvojica svoju priču želimo ispričati na poseban način, na način koji će dirnuti ljude diljem svijeta.”

Pješice iz Zagreba u Međugorje

Marijo Jerković, Petra Grančarić i Antonija Rebrina pješice su hodočastili iz Zagreba u Međugorje. Za put dug oko 500 kilometara trebalo im je 16 dana. Pokretač hodočašća je Marijo, koji je čitao nekoliko svjedočanstava iz Međugorja, ponajprije o gospođi koja je pješice došla iz Poljske te o hodočasniku koji se u Međugorju obratio i postao svećenikom. Naši mladi hodočasnici na put su krenuli 11. srpnja. Tijekom hodočašća najviše ih se dojmila dobrotu ljudi koje su susreli i koji su im na različite načine pomogli: „Na ovome je putu bilo puno blagoslova, puno susreta s ljudima. Stekli smo prekrasno iskustvo. Gospa nas je pratila na

svakome koraku. Iz Međugorja uvijek nosimo lijepe dojmove”, kazali su te zahvalili svima – od Zagreba do Međugorja.

Međugorje mi je pomoglo da shvatim evanđelje

Liječnik iz Italije dr. Stefano Rondo za Međugorje je čuo već na početku ukazanja, a prvi je put Kraljici Mira hodočastio 1983. Ovih nam je dana posvjedočio da se njegov život nakon tog hodočašća temeljito promijenio.

„Tada sam shvatio da mogu pronaći radost jednostavnog susreta s Bogom ondje gdje živim. Međugorje mi je pomoglo da shvatim evanđelje te da po njemu živim u svakidašnjem životu. Ovdje sam naučio slušati, naučio sam što je tišina, naučio sam prihvatiti samoga sebe. Jednostavno, počeo sam svoje srce otvarati Bogu”, svjedoči dr. Stefano čija je obitelj nakon jednog hodočašća u Međugorje s još dvije obitelji osnovala molitvenu skupinu. Osim toga, već četvrtu godinu dovođi hodočasnike u Međugorje: „U dubini srca željeli smo nastaviti molitvu u našem mjestu te smo, nas tri obitelji, počeli zajednički moliti krunicu, što redovito činimo. Osjetili smo da Gospa ulazi u našu kuću i želi da i druge dovedemo u Međugorje.”

Seminar posta, molitve i šutnje

Seminar posta, molitve i šutnje u kući *Domus pacis* u Međugorju za hrvatske vjernike održat će se od 1. do 6. prosinca 2013.

Zainteresirani se mogu prijaviti na telefon 00387 36 651 999 ili elektronskom poštom na e-adresu: seminar.marija@medjugorje.hr.

Svaki dan osjećam Gospinu i Isusovu milost

Agnes Nick iz Kanade u kolovozu je ostvarila svoju dugogodišnju želju – došla je u Međugorje. „Svaki dan u svom životu osjećam Gospinu i Isusovu milost. Članica sam molitvene skupine u Saint Thomasu u Torontu koja se zove *Marija pokreće svećeništvo*. Okupljamo se svake srijede navečer i molimo krunicu Blaženoj Djevici Mariji te čitamo njezine poruke iz Međugorja. Otkako to činim, osjećam da s lakoćom podnosim sve životne poteškoće: prepustiš se Bogu i njegovoj Majci, a oni znaju sve naše potrebe. Oni uvijek pomažu u našim potrebama”, kazala je Agnes.

Premještaj pastoralnog osoblja

Unedjelju 18. kolovoza nakon pučke Mise međugorski župnik fra Marinko Sakota zahvalio je svim svećenicima koji iz međugorske župe odlaze na druge službe.

Iz Međugorja odlaze fra Miljenko Šteko, fra Tomislav Pervan, fra Ante Perko, fra Svetozar Kraljević, fra Danko Perutina i fra Slaven Brekalo. Fra Marinko im je zahvalio u svoje ime, u ime župljana i hodočasnika kojima su godinama bili na nesebičnoj službi te ostavili snažan trag u pastoralnom životu naše, u svijetu jedinstvene župe. Župnik je također poželio dobrodošlicu novim pastoralnim djelatnicima u međugorskoj župi – fra Ivanu Dugandžiću, fra Mladenu Hercegu, fra Ivanu Landeki ml. i fra Draganu Ružiću.

Iz Majčina sela (priredila Paula Tomić)

Križni put na Markovištu u Klobuku

Utri mjeseca intenzivna rada momci iz zajednice Milosrdni Otac u Bijakovcima završili su mozaike postaja križnoga puta za brdo Markovište (visoko 475 m) u Klobuku pokraj Ljubuškog. Cijeli projekt pokrenuo je Župni ured s crkvenim odborom župe Klobuk te vijećem Mjesne zajednice.

Mozaici su postavljeni u kamene postamente uz križ visok 12 m i težak oko 2100 kg koji su u studenome prošle godine podigli sami mještani.

Središnja svečanost blagoslova zavjetne kapelice, zavjetnoga križa i postaja križnoga puta održana je u nedjelju 11. kolovoza 2013. u 17 sati. Na svetoj Misi koju je predvodio don Ivan Šutalo uz koncelebraciju don Vinka Puljića, fra Mladena Sesaru, fra Roberta Jolića i fra Stipana Šarića

okupio se velik broj domaćih i iseljenih Klobučana. Uz prigodne pozdrave župnika fra Stipana Šarića i predsjednika MZ Klobuk Gorana Šimunovića upućena je i zahvala posadi helikoptera OS BiH, članu posade Ljubomiru Grubešiću i svima koji su pomogli ostvarenju ovog projekta.

Ne više problem, nego rješenje

Usubotu 17. kolovoza 2013. u Majčinu selu blagoslovljeni su Zoran, Marijan i Josip, momci iz zajednice Milosrdni Otac koji su prošle godine završili svoj hod u zajednici i uspješno ga nastavili izvan nje. Blagoslov su primili za sv. Mise koju je predslavio fra Svetozar Kraljević, uz koncelebraciju fra Dragana Ružića i fra Ljube Kurtovića, a uz ministriranje brata Bariše.

Fra Svetozar je u propovijedi istaknuo: „Kod čovjeka koji nam dođe u zajednicu na svaki način, u svim područjima i oblicima događaju se dobre stvari. Čovjek biva bolje i ondje gdje je bio gubitnik započinje proces ozdravljenja koji ga pretvara u dobitnika i pobjednika. Uistinu se počinje događati Isusova priča, priča Isusovih apostola, sv. Roka i svetaca – vidite i divite se kako čovjek čovjeku može biti blagoslov, kako jedan drugomu mogu biti inspiracija, duhovni vođe, primjer, ohrab-

renje i lijek! I čovjek koji autentično prođe Isusovim svetim putem više nije problem nego rješenje!”

Nakon Mise momci koji su primili blagoslov zahvalili su ponajprije fra Svetozaru, potom braći i voditeljima iz zajednice te svojim obiteljima. Na kraju svečanosti dvije hodočasnice iz Koreje, koje ovih dana borave u Međugorju, otplesale su korejski nacionalni ples.

► **Nastavak s 13. str.**

Naviještanje evanđelja namijenjeno je prije svega siromašnima, onima kojima često nedostaje ono temeljno da bi živjeli dostojanstven život. Njima je najprije naviještena radosna vijest da ih Bog ljubi kao Sina jedinca i dolazi k njima putem djela ljubavi koja Kristovi apostoli čine u Njegovo ime.

Vjera je svijest da nas Bog uvijek sve više ljubi i uvijek nam oprašta

Kršćanska poruka je velika radost, ona je besplatna, ona je navještaj o oprostima i milosrđu; to je ispovijedanje Isusa Krista koji spašava, koji ustanovljuje Crkvu, a ne ostala promišljanja koja nisu povezana s ovim središtem. „Dobro je slijediti Isusa, ići s Isusom kroz život, Isusova je poruka dobra.“ (Usp. obraćanje mladima na Cvjetnicu) Ovakva razmišljanja moraju prethoditi svakom našem razmišljanju o životu u župi, o poslanju, organizacijama, o unutarnjim važnim pitanjima jer ona razvijaju evanđeosko tkivo Crkve. Evanđelje i njegova poruka nade mora biti prije svake osude, svakoga suda, svakog osuđivanja.

„Promislite o onom ogovaranju nakon Matejeva poziva: Ovak je s grješnicima! (usp. Mk 2, 16) On je došao radi nas, onda kada mi sami priznamo da smo grješnici. No, ako smo poput onoga farizeja pred oltarom koji govori: 'Bože, zahvaljujem ti što nisam kao ostali ljudi ili kao onaj na vratima, onaj carinik' (usp. Lk 18, 11-12), tada nikada ne ćemo upoznati Srce Gospodinovo, i nikada ne ćemo osjetiti radost toga milosrđa! Nije se lako prepustiti milosrđu Božjem jer ono je nama nedokučiv ponor. No, to moramo učiniti! 'Oh, oče, kada bi znao moj život, ne bi mi tako govorio!' 'Zašto? Što si učinio?', 'Oh, mnogo sam zgriješio!' 'Još bolje! Idi k Isusu: bit će Mu drago da Mu sve ispričaš!' On zaboravlja, On ima tu posebnu sposobnost da zaboravlja. Zaboravlja, ljubi te, grli te i samo ti govori: 'Ni ja te ne osu-

đujem; idi, i od sada ne griješi više' (Iv, 8, 11). On će ti dati samo taj savjet. Nakon mjesec dana opet se događa isto... vraćamo se Gospodinu. Gospodin se nikada ne umara opraštajući: nikada! Ali mi se umaramo tražiti oprost. Tražimo od Njega milost da se ne umorimo tražiti od Njega oprost, jer se On nikada ne umara opraštati.“ (Usp. propovijed od 17. ožujka 2013. u Sv. Ani)

Radosna vijest treba biti prije svih strukturiranja ili organiziranja pastoralnih sredstava. Struktura Crkve mora postati jednostavnija, zapravo se u najvećem dijelu mora restrukturirati polazeći od središta, a to je Isus Krist. Neka vaše inicijative budu mostovi, neka budu put koji će voditi Kristu. (Usp. obraćanje bratovštinama 5. svibnja)

Potrebna nam je Crkva koja služi, Crkva ponizna i bratska

Neka vaše inicijative budu mostovi, putovi koji će voditi Kristu, kako bismo s Njime koračali. I u tom duhu budite uvijek otvoreni za milosrđe. Svaki kršćanin i svaka zajednica misionari su u onoj mjeri u kojoj donose i žive prema evanđelju i svjedoče Božju ljubav prema svima, a posebice prema onima koji su u poteškoćama. Budite misionari ljubavi i nježnosti Božje! Budite misionari milosrđa Božjega, misionari Onoga koji uvijek oprašta, koji nas uvijek čeka i toliko ljubi!

Vjera znači izlazak u predgrađa čovječanstva

Imperativ izlaska u čovjekova egzistencijalna predgrađa, na sva raskrižja ljudskih putova, ponavljana je zapovijed i temeljni zakon kršćanskoga života jer jedino tako možemo ostati vjerni evanđelju. Izaći u predgrađa znači slušati svakog čovjeka, znači obraćanje, znači tražiti siromašne. (Usp. obraćanje Rimljanima 17. lipnja 2013.)

„Trebam naviještati tu milost koju nam je Isus darovao. Ako sam na Veliki četvrtak pozvao svećenike da budu pastiri, pravi pastiri koji nose miris svojih ovaca, vama, draga braćo i sestre, kažem: donosite svugdje Riječ života, u svojim kvartovima, na radnim mjestima i svugdje gdje se ljudi susreću i stvaraju odnose. Vi ste ti koji morate izaći iz svoje zatvorenosti. Ja ne razumijem kršćanske zajednice koje su zatvorene u svojim župama. Želim vam nešto reći. Zaista je lijep onaj dio iz evanđelja koji nam govori o pastiru koji, kada se vraća u tor, primjećuje da nedostaje jedna ovčica, pa ostavlja svih 99 i traži onu jednu. No, braćo i sestre, nama je ostala jedna, a nedostaje nam svih 99 ovčica! Moramo izaći iz svoje zatvorenosti, moramo ići k njima! U današnjoj kulturi, budimo iskreni, imamo tek jednu ovčicu i mi smo u manjini! No, osjeća-

mo li taj žar, tu apostolsku revnosnost da izađemo i pronađemo ostalih 99? To je zaista velika odgovornost i moramo od Gospodina tražiti milost sebedarja, hrabrost i strpljenje da izađemo, da možemo izaći iz svoje zatvorenosti i navijestiti evanđelje. Ah, to je teško. Lakše je ostati u kući s onom jedinom ovčicom! Lakše je samo s jednom ovčicom, mogu je češljati i maziti... No, nas svećenike, pa i vas kršćane, sve nas Gospodin želi učiniti pastirima, ne onima koji će češljati ovčice, nego pastirima! Kada je jedna zajednica zatvorena, uvijek među istim ljudima koji samo međusobno komuniciraju, to više nije zajednica koja daje život. Ona postaje sterilna zajednica, neplodna je. Plodnost evanđelja dolazi po milosti Isusa Krista, no ona dolazi i preko nas, preko našeg propovijedanja, naše hrabrosti i našega strpljenja.“

Vjera znači ljubiti siromašne i živjeti kao siromasi

Siromašni i siromaštvo temeljna su obilježja današnje Crkve koja mora napustiti sve nakupine formalnosti i izvana izgrađene strukture.

„Naviještanje evanđelja namijenjeno je prije svega siromašnima, onima kojima često nedostaje ono temeljno da bi živjeli dostojanstven život. Njima je najprije naviještena radosna vijest da ih Bog ljubi kao Sina jedinca i dolazi k njima putem djela ljubavi koja Kristovi apostoli čine u Njegovo ime. Prije svega treba ići k siromašnima: to je prvo što treba činiti. U trenutku posljednjeg suda, kao što možemo čitati u Matejevu evanđelju, svima će nam biti po tome suđeno. No, neki misle da je Isusova poruka namijenjena samo onima koji nemaju obrazovanja. Ne! Nikako! Apostol zdušno tvrdi da je evanđelje namijenjeno svima, čak i učenicima. (Usp. obraćanje Rimljanima 17. lipnja 2013.) Kao što i sami znate, različiti su razlozi zbog kojih sam odabrao svoje ime razmišljajući o svetom Franji Asiškome, osobi koja je dobro poznata i izvan Italije i Europe, pa čak i među onima koji ne ispovijedaju katoličku vjeru. Jedan od prvih razloga jest ljubav koju je Franjo gajio prema siromašnima. Koliko je još siromašnih u svijetu! I koliko li samo patnju ti ljudi još uvijek susreću! Na primjeru Franje Asiškoga Crkva je uvijek nastojala brinuti se, čuvati u svakom dječiču svijeta one koji trpe siromaštvo i mislim da mnogi i u vašim zemljama svjedoče velikodušnu djelu onih kršćana koji se zalažu za pomoć bolesnima, siročadi, beskućnicima, onima na rubu društva... i time pomažu izgradnju humanijeg i pravednijeg društva.“ (Govor pred diplomatskim zborom 22. ožujka 2013.)

Prevela Marija Dugandžić

Moje dvjestoto hodočašće Kraljici Mira

Početak lipnja s. Biserka Jagunić dvjestoti je put hodočastila u Međugorje. To je bila prigoda da se prisjeti svoga prvoga dolaska te svega što je slijedilo.

s. Biserka Jagunić

Kada sam 1982. prvi put došla u Međugorje, nisam ni pomislila da ću nakon toga doći još toliko puta. Još sam manje razmišljala da bi me ti dolasci mogli izmijeniti, i ne samo mene nego mnoge ljude.

Danas kada sam 200-ti puta doprtila autobus hodočasnika Zajednice Dobri Pastir iz Dugog Sela, zahvaljujem Gospodinu i Gospi za sve milosti koje smo primili svih ovih godina, ponekad dolazeći s dva do pet autobusa hodočasnika.

Ne sjećam se točno kako je započelo moje vođenje hodočašća, ali znam da sam molila na Podbrdu: „Draga Gospe, ne molim ni za čudo ni za znak jer znam da si ovdje, ali ti želim reći da bih i ja htjela, ako mogu, u nečemu poslužiti pa, ako želiš, upotrijebi me u ostvarenju svoga plana koji imaš ovdje.“ Gospa je tu molbu uzela ozbiljno. Nisam ni slutila da će ubrzo doći vrijeme kada više neću sama dolaziti u Međugorje.

Najprije sam pratila hodočasnike iz Bosne, zatim Primorja, Zagorja, Pounja, ali su moji najbrojniji hodočasnici ipak bili iz Zagreba i okolice kao i iz raznih krajeva Slavonije. Bilo je tu osoba iz različitih župa, različite dobi, spola i zvanja, a bilo je i posebnih skupina. Primjerice, nekoliko sam puta vodila studente iz Zagreba, srednjoškolce iz Virovitice i mlade iz Donjeg Miholjca. U posebne skupine s kojima sam dolazila svakako spadaju branitelji i njihove obitelji, članovi zborova te različitih zajednica i udruga, djelatnici domova zdravlja, najprije iz Novog Zagreba, a kasnije Doma zdravlja Centar iz Zagreba.

Iskustva promjene života

Uvijek sam smatrala bitnim da molitvom, pjesmom, riječju i filmom ljude pripremam za dolazak u Međugorje. U autobusu molim krunicu, pjevamo, slušamo svjedočanstva, gledamo film o ukazanjima. Naravno, redovito govorim o Gospinim porukama, a cijelo je putovanje priprema za dobru ispovijed. Mnogi su svjedočili o velikim milostima primljenima upravo kroz ovaj sakrament.

Govorili su o obraćenju, o tome kako su počeli moliti, o opraštanju i pomirenju, o

ispovjedi nakon mnogo godina i ponovnu uključenju u svoju župsku zajednicu.

„Shvatio sam da mnogo toga u svom životu trebam izmijeniti. Odlučio sam da sve bude drukčije nego do sada“, riječi su jednog mladog hodočasnika. Dok je on svjedočio, njegova je supruga sjedeći u autobusu tiho plakala. Ono što ona nije mogla ni na koji način postići, Bog je učinio po zagovoru svoje Majke.

Roditelji, čija je kći ove godine bila s nama u Međugorju, ispričali su mi da je bila posve zanemarila odlazak na sv. Misu i molitvu, ali otkako je bila na hodočašću, vratila se molitvi i odlasku na sv. Misu svake nedjelje.

Evo svjedočanstva koje je zapisala jedna hodočasnica:

„Dugo sam živjela u tami i mraku, dok nisam upoznala Isusa. Na hodočašću u Međugorje prije dvije godine ozdravila sam. Pošla sam s cistom od 6 cm na jajniku. Kada sam se vratila s hodočašća, cista je čudom nestala. O tome imam medicinsku dokumentaciju. Moj život je otad ispunjen Isusom Kristom i stavila sam ga na prvo mjesto u svojem životu. Otada živim u svjetlu milosrdnoga Isusa. Hvala ti, Isuse!“

Zatvorena srca otvaraju se u molitvi

Ono što su mnogi posebno doživjeli bio je hod na Podbrdu uz razmatranja i molitvu krunice. Tu bi nam se pridružili drugi hrvatski hodočasnici. Jednom nas je bilo sedam autobusa iz raznih dijelova Hrvatske. Budući da smo to često snimali, tražili su gdje mogu nabaviti snimke. U povodu ovog jubilarnog hodočašća Zajednica Dobri Pastir iz Zagreba objavila je nosač zvuka sa snimkama razmatranja četiriju otajstava svete krunice.

Mnogobrojna djeca, izmoljena na tom našem hodu, rastu i napreduju kao dar Božji bračnim parovima koji nisu mogli imati djecu.

Najljepše mi je bilo gledati kako se zatvorena srca otvaraju u molitvi te na povratku slušati svjedočanstva o čudesima što ih je Gospodin učinio u njihovim srcima. Za sve zahvaljujemo Bogu i Kraljici Mira.

Danas, hodočasteći dvjestoti put, u molitvi se prisjećam svih proteklih hodočašća i svih ljudi koji su sa mnom dolazili izlijevajući svoje molitve i vraćajući se uvijek iznova s obnovljenom vjerom, snagom i radošću.

Zahvaljujem Bogu za ovo služenje i snagu koju mi je uvijek iznova davao.

Hvala svim organizatorima, vozačima i hodočasniciima koji su išli i još uvijek rado idu na hodočašće slijedeći program koji je iznikao iz višegodišnjega iskustva.

Hvala svim svećenicima i svima koji rade na raznim mjestima u Međugorju za zaista nesebično služenje hodočasniciima koje smo svaki put u prilici iskusiti.

Pastoralno osoblje

Međugorje, Bijakovići, Vionica, Miletina i Šurmanci čine rimokatoličku župu u kojoj živi oko 5000 stanovnika. Za župu se pastoralno brinu svećenici Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Marijina. Mjesto se u povijesnim izvorima prvi put spominje 1599. Sadašnja je župa utemeljena 1892. i posvećena sv. Jakovu starijem, apostolu, zaštitniku hodočasnika.

Župnik

Fra Marinko Šakota
(Čitluk, 1968.)

Srednju školu pohađao je u Čitluku, Visokom te u Dubrovniku. Filozofiju i teologiju studirao je u Sarajevu, Zagrebu i Fuldi. Za đakona je zaređen 1996. u Zagrebu, a iste godine u Frohnleitenu i za svećenika. Službovao je u Innsbrucku, Frohnleitenu i Augsburgu. Bio je duhovni pomoćnik u Mostaru, župnik u Gradničima te duhovni pomoćnik u Međugorju. Za međugorskog župnika imenovan je u kolovozu 2013.

Župni vikari

Fra Viktor Kosir
(Uzarići, 1938.)

Srednju školu pohađao je u Splitu i Visokom. Teologiju je studirao u Sarajevu i Ljubljani. Za svećenika je zaređen 1965. u Sarajevu. Bio je duhovni pomoćnik u Mostaru i Međugorju, zatim župnik u Vitini, Posušju i Posuškom Gracu te na Širokom Brijegu. Od 1994. godine djeluje u Međugorju, uglavnom u službi sakramenta pomirenja.

Fra Karlo Lovrić
(Uzarići, 1941.)

Srednju školu pohađao je u Sinju i Dubrovniku. Studij filozofije i teologije započeo je u Visokom, nastavio u Sarajevu, a završio u Königsteinu, gdje je 1968. zaređen za svećenika. Bio je duhovni pomoćnik na Humcu, župnik na Širokom Brijegu te misionar u Švicarskoj (Zürich, St. Gallen i Lausanne). U Međugorju je od svibnja 2005.

Fra Ivan Dugandžić
(Krehin Gradac, 1943.)

Srednju školu polazio je u Zadru i Dubrovniku. Studij filozofije i teologije započeo je u Visokom, a nastavio u Königsteinu gdje je i diplomirao. Za

svećenika je bio zaređen 1969. u Frohnleiten. Doktorat iz svetopisamske teologije postigao je 1976. u Würzburgu. Službovao je u Međugorju od 1970. do 1972. i od 1985. do 1988. Bio je tajnik Hercegovačke franjevačke provincije, odgojitelj novaka, odgojitelj bogoslova, gvardijan samostana Hercegovačke franjevačke provincije u Zagrebu, profesor na KBF-u te pročelnik katedre Svetoga pisma Novoga zavjeta na KBF-u Sveučilišta u Zagrebu. Piše stručne knjige, članke i recenzije, prevodi, nastupa na stručnim skupovima i tribinama te u javnim glasilima, uređuje stručna djela, član je stručnih povjerenstava. Rukopis njegove knjige *Biblijska teologija Novoga zavjeta* iz 2004. primljen je kao sveučilišni udžbenik Sveučilišta u Zagrebu. Od kolovoza 2013. župni je vikar u Međugorju.

Fra Mladen Herceg
(Crveni Grm, 1945.)

Srednju školu pohađao je u Visokom i Dubrovniku. Filozofiju i teologiju studirao je u Visokom i Sarajevu, a poslijediplomski studij u Rimu. Magistarska tema bila mu je „Ljubav kao temelj međuljudskih odnosa prema nauci II. vatikanskog sabora“. Za svećenika je zaređen 1968. u Varešu. Bio je duhovni pomoćnik na Humcu, u Mostaru, Drinovcima i Međugorju, duhovnik časnih sestara u Bijelom polju i Međugorju, odgojitelj sjemeništaraca na Poljudu, pomoćni odgojitelj bogoslova, samostanski vikar i duhovnik bogoslova u Zagrebu. Voditelj je kontemplativnih duhovnih vježbi. Od kolovoza 2013. župni je vikar u Međugorju.

Fra Dragan Ružić
(Sarajevo, 1962.)

Srednju školu pohađao je u Visokom. Filozofiju i teologiju studirao je u Sarajevu i Bologni, a poslijediplomski studij u Rimu. Magistrirao je 1997. na Salesianumu s temom o utjecaju televizijskih reklama na maloljetnike. Za svećenika je zaređen 1989. u Bologni. Bio je duhovni pomoćnik u Mostaru i Tomislav-

gradu te tajnik Hercegovačke franjevačke provincije. U Generalnoj kuriji u Rimu djelovao je od veljače 1999. do premještanja u Međugorje.

Fra Ivan Landeka, ml.
(Rastovača, 1981.)

Srednju školu pohađao je u Posušju i Ljubuškom, filozofiju i teologiju studirao je na KBF-u u Zagrebu. Pastoralnu godinu proveo je u Augsburgu, gdje je 2007. zaređen za svećenika. Bio je župni vikar u Čerinu. U Rimu je studirao za odgojitelja. Od kolovoza 2013. župni je vikar u Međugorju.

Fra Stanko Ćosić
(Zagreb, 1984.)

Školovao se u Švicarskoj (Zürich) i u Zagrebu. Franjevački habit obukao je 15. srpnja 2006. na Humcu. Vječne zavjete položio je 18. rujna 2011. u Međugorju. Za đakona je zaređen 26. prosinca 2012. u Mostaru. Od siječnja 2013. do svećeničkoga ređenja bio je đakon-ski pomoćnik u Međugorju. Dana 29. lipnja 2013. u Mostaru ga je zaređio biskup Ratko Perić. Od kolovoza 2013. župni je vikar u Međugorju.

Brat laik

Fra Josip Marija Katalinić
(Pepelana kod Virovitice, 1952.)

U novicijatu franjevačkoga reda stupio je 1989. na Humcu, gdje je 17. rujna 1994. položio vječne zavjete. Službovao je u franjevačkim samostanima u Mostaru i na Širokom Brijegu. Od srpnja 2002. na službi je bratstva u Međugorju.

Školske sestre franjevke

U župi djeluju i Školske sestre franjevke: s. Irena Azinović, s. Andrijana Hrkać, s. Ljudevita Boras, s. Janja Boras, s. Filotea Landeka, s. Mira Soldo i s. Ivana Markotić. Brinu se za sakristiju i za pjevanje te obavljaju domaćinske poslove.

Maranatha-Conversion

Međunarodni ekumenski pokret za iscjeljenje čovječanstva

Mons. André Joseph Léonard već niz godina radi na stvaranju pokreta za iscjeljenje čovječanstva, o čemu je pisao i govorio više puta

Tekst Sabrina Čović-Radojičić, snimke Jozo Ivanković

Od 19. do 27. kolovoza 2013. u Svetoj je Zemlji održan prvi susret pokreta za ozdravljenje čovječanstva - Maranatha, čiji je duhovni voditelj mons. André Joseph Léonard, nadbiskup Malines-Bruxellesa, primas Belgije. U molitvenim susretima za iscjeljenje čovječanstva sudjelovali su biskup Melkitske Crkve Elias Shakour, biskup Maronitske Crkve Musa Haag, biskup Rimokatoličke Crkve u Nazaretu Boulos Markuzzo, biskup Rumunjske pravoslavne Crkve u Svetoj Zemlji Leronim, pomoćni biskup Jeruzalema mons. William Shomali, jeruzalemski latinski patrijarh mons. Fouad Twal, više desetaka svećenika, međugorska vidjelica Vicka Ivanković-Mijatović, petsto pedeset hodočasnika iz svijeta, na tisuće kršćana iz Svete Zemlje te brojni muslimani i židovi.

Na susretima je, prema procjeni sudionika, sudjelovalo oko 25 % od ukupna broja kršćana koji žive u Izraelu. Na svakom susretu snažno se osjećala nada u bolje i mirnije sutra u dijelu svijeta gdje je nasilje gotovo trajno prisutno.

Vicka je svakodnevno imala ukazanja Kraljice Mira. Svake je večeri s drugoga mjesta (u bazilici Navještenja u Nazaretu, na ogromnom prostoru uređenom pored sela Mi'ilya, u crkvi u Jaffi, u Getsemanskom vrtu, u velikoj dvorani u Betlehemu...) Gospa preko Vicke pozivala na mir u svijetu.

Gradonačelnica Betlehema: Ovaj ćemo put Gospi otvoriti vrata

Svaki je trenutak bio jedinstven, svaki susret čista radost, no posebno je ganutljivo bilo zadnje molitveno okupljanje 25. kolovoza 2013. u Betlehemu.

Sveta su mjesta skućena i ne mogu primiti tisuće sudionika tako da smo se okupili u velikoj dvorani u školi „Terra Sancta“, koju vode franjevci kustodije Svete Zemlje. Pet tisuća stolica bilo je premalo za sve zainteresirane te je više od dvije tisuće ljudi strpljivo

ostalo u dvorištu... Vladala je zagušljiva vrućina, no ona nikomu nije smetala. Domaći organizatori susreta za tu su prigodu pripremili tri i pol tisuće krunica.

U jednom se trenutku na podij popela gradonačelnica Betlehema Véra Ghattas Baboun i rekla: „Prvi put stanovnici Betlehema nisu znali primiti Djevicu Mariju. Zatvorili su joj vrata. Pružila nam se nova prilika koju ne ćemo propustiti. Ovaj ćemo je put primiti svim svojim srcem, ovaj ćemo je put primiti u svoj dom!“ Nakon toga podigla je desnu ruku u kojoj je držala krunicu i snažnim glasom zavela „Zdravo Marijo...“ na što su sudionici ustali, njih više od sedam tisuća, podigli krunice i iz svega glasa nastavili s molitvom „... milosti puna, Gospodin s tobom...“

Mons. Fouad Twal, latinski patrijarh Jeruzalema, suznih je očiju na kraju misnog slavja posvetio Betlehem i Palestinu Bezgrješnom Srcu Marijino.

Povratak poganstva i seksualna razularenost (2/2)

Današnje promjene u shvaćanju homoseksualnosti pozivaju se na znanost, iako znanost ta shvaćanja više poriče nego podržava. Došlo je do temeljite promjene javnih predodžbi o moralu, što je povezano s odbacivanjem judeo-kršćanske etike. Ono što se slavi kao „napredak“ zapravo je povratak starim poganskim praksama.

Lidija Paris, sažetak teksta „The Pagan Revolution“ židovskog autora i psihoanalitičara Jeffreya Burkea Satinovera

Nauk poganstva je gnoza po kojoj spasenje nije nezasluženi Božji dar (kao u kršćanstvu) niti plod moralnih stremljenja (kao u židovstvu). Poganstvo nudi neku vrstu faustovske koristi koja se stječe putem „tajnoga znanja“ koje se postiže kroz odnos s jednim od mnogih bogova ili polubogova ili pak – u intelektualiziranoj verziji – kroz pogansko klanjanje vlastitim mislima i predodžbama.

U odnosu na etički monoteizam judeo-kršćanske tradicije koja je usmjerena na jednoga Boga, gnosticizam je ona protivna strana koja radi u tajnosti i cilja na psihu, koja se obraća naravnom čovjeku, koja je politeistička, koja relativizira moral i etiku. Gnostička misao, iako se pojavljuje u mnogim oblicima, uvijek nosi iste teme.

- Uvjerjenje da po nekom „tajnom znanju“, ponuđenom samo odabranima, čovjek može vlastitim snagama rješavati svoje probleme, napose pitanja patnje i zlih sklonosti. Time se čovjeka izjednačava s božanstvom.
- Ako su bogovi tek manifestacija vlastitoga mišljenja, onda ne postoji apsolutan temelj za krivnju ili grijeh. Zato se odbija pomirbena žrtva kao nužna za duhovno i duševno ozdravljenje, t.j. otkupljenje.
- Uvjerjenje da ključni događaji judeo-kršćanske tradicije, napose Utjelovljenje, nemaju nikakvu materijalnu stvarnost, nego ih treba smatrati simboličkim i psihološkim događajima.
- Iz ovoga proizlazi da su dobro i zlo jednakovrijedne suprotnosti. Nemaju nikakvo stvarno ili imaju samo simbolično značenje. Nisu ni u kakvom odnosu prema etičko-moralnim zahtjevima i odlukama svakodnevnice.

Relativiziranje dobra i zla

Posljednja točka sadrži i određenu ironiju jer se gnosticizam oduvijek rado bavio zlom. U maniheizmu, sklonost pridavanju prevelike važnosti zlu i sklonost stavljanju zla na razi-

nu božanstva izričito je formulirana, a dobro i zlo su proglašeni dvama vječnim načelima stvarnosti. To podsjeća na upozorenje C. S. Lewisa: „S obzirom na đavla, čovječanstvo lako upada u dvije pogreške koje su međusobno protuslovne ali imaju isti učinak. Jedna je poricanje postojanja đavla. Druga je u tome da se u đavla vjeruje i da se njime bavi na neumjeren i nezdrav način. Đavli se jednako vesele objema pogreškama. S istim zadovoljstvom pozdravljaju kako materijaliste tako i pripadnike crne magije“.

Ako se dobro i zlo dualistički suprotstavljaju i postavljaju na istu razinu, iz toga neizbježno proizlaze dvije stvari. Prvo: Na teološkoj razini podliježemo opasnoj predodžbi da su dobro i zlo povezani i sjedinjeni na nekoj višoj razini. Drugo: Na razini psihologije i ponašanja skloni smo relativizirati dobro i zlo, pa time pojačavamo svoju sklonost prema biranju zla kojega smatramo dobrim jer često tako dobro izgleda.

Moralna sljepoća neopoganizma

Iako su gnostici bili sigurni da se znaju ophoditi sa zlom, uvijek su lako padali pod njegov utjecaj. Psihoanalitičar C. G. Jung kršćanstvu predbacuje „nedostatak jedinstva dobra i zla na višoj razini“. Smatra da Kristovu simbolu „nedostaje sveobuhvatnost“ u modernom smislu zato što „mračnu stranu stvari ne uključuje, nego kao luciferskog protivnika isključuje“. Tko se otvara takvoj „sveobuhvatnoj“ slici Boga postaje u moralnom smislu slijep. Je li to razlog da briljantni Jung nije prepoznao strahovite posljedice koje donosi nacionalsocijalizam, koji je izrastao upravo na neopoganizmu? Jung je protiv Hitlera progovorio mnogo kasnije od mnogih drugih manje nadarenih suvremenika, naime tek kada su nacisti već ubijali ljude.

Gnostičko naučavanje ruši svaku granicu s obzirom na seksualno ponašanje i opravdava svaku vrstu seksualnoga ponašanja. Aura „duhovnosti“ zakriva temeljnu sklonost prema hedonizmu i amoralnosti. C. G. Jung je

godinama živio u vanbračnoj vezi s jednom svojom pacijenticom. Jungijanizam je, upravo zato što u temelju ima gnostičko naučavanje, u razdoblju od samo jedne generacije uspio integrirati seksualne revolucionare svih boja.

Publikacije koje proklamiraju pogansku duhovnost postaju bestseleri. U knjizi *Sakrament pobačaja* posvećenoj božici Artemidi, autorica Ginette Paris direktno povezuje moderan moral i svijet antiknih bogova. U poglavlju „Izlječenje od krivnje“ kaže: „Naša kultura treba nove rituale i zakone da bi pobačaju vratila njegovu sakramentalnu dimenziju... Čula sam da ima žena koje se osobno obraćaju plodu svojega tijela i objašnjavaju mu zašto je potrebno da se njihovi putovi razidu. Druge pišu oproštajna pisma i čitaju ih svojim partnerima, prijateljima ili cijeloj obitelji. Neke stvaraju vlastiti ritual rastanka i inspiriraju se ritualima iz drugih kultura. Na primjer, prikazuju nekom božanstvu lutkicu koja je simbol pobačenoga fetusa.“ Ove ideje, koje zvuče tako čudno, nisu tako daleko od nas kao što bismo htjeli vjerovati.

Pogansko kršćanstvo?

U širenju Jungovih ideja prednjače mnogi kršćanski autori. Knjiga pastora M. Kelseya *Sakrament seksualnosti* izričito se bavi homoseksualnošću iz pluralističkog ugla. Kelsey podržava odluku Američke udruge psihijatarata iz 1973., po kojoj homoseksualnost treba smatrati nečim normalnim. Misao C. G. Junga, kako je preuzima Kelsey, nije važna samo u odnosu na homoseksualnost, nego i u odnosu na sve oblike izvanbračne seksualnosti. Iz judeo-kršćanske perspektive, seksualnost ne može sama po sebi biti „sakramentalna“. Ona ima udjela u sakramentalnoj stvarnosti tek kada je posvećena u sakramentu braka.

Danas posvuda nalazimo otvoreno izražene oblike poganske ideologije. Crkve i zajednice mijenjaju svoju liturgiju da bi ih mogle integrirati. Na teološkim fakultetima oni staju na mjesto pravovjerne, Bibliji vjerne teologije.

T. Moore, svećenik Anglikanske crkve u SAD i psihoanalitičar, u jednom je intervjuu bio upitan za stajalište o činjenici da je Internet prepun pornografije, da postoje chatroomovi za sadomazohiste, sodomiste i druge, te za mišljenje je li to škodljivo ili ne, je li to dobro ili zlo. Odgovorio je ovako: „Zar ne bismo konačno mogli prestati kategorizirati seksualnost i moralizirati na tu temu? Ne bismo li mogli upitati je li seks, bilo koja vrsta seksa, zadovoljavajući? Uživa li se u njemu? Zaboravite što je ispravno i što je krivo, to više ne vrijedi!“ Ovo su riječi jednoga svećenika Anglikanske crkve.

Koji duh?

Oni koji čitaju Bibliju dobro znaju da postoje drugi „bogovi“ i druge duhovnosti. Stari zavjet opetovano govori o tome kako se Izrael nije znao oduprijeti zavodničkoj snazi tih pradavnih ideja i praksa. Za suvremenog čovjeka koji ne želi živjeti u osjećajno osiromašenom, sekularnom svijetu, svaki oblik duhovnosti u početku izgleda kao nešto dobro jer nudi nekakav smisao i prividno štiti od tjeskobe. Odlučujuće pitanje nije „Postoji li duh?“ nego „Koji duh?“

U dodirnoj točki između čovjeka i Boga, između čovjeka i Objave, između vremena i vječnosti, pojedincu se stalno postavlja pitanje moralno-etičkog odlučivanja. U svakom trenutku našega postojanja, pitanje „Koji duh?“ cilja na cijeloga života u svom razmišljanju, govorenju i djelovanju uvijek iznova dajemo odgovor na to pitanje, otkrivamo tko smo zapravo, i samo smo u tom smislu su-stvoritelji s Bogom.

Duhovnost, koja se u prošlosti razvila pod gnostičkim utjecajem i koja se u današnje vrijeme opet budi, odbija vjeru u primat moralno-etičke dimenzije kako je tumači judeo-kršćanska tradicija. Ako se ta moralna dimenzija odbaci, relativizira ili prenese na nekakvu kozmičku razinu, tada intenzivna duhovnost gnosticizma brzo prelazi u jednoznačno amoralni materijalizam. Pritom klan-

njanje brojnim „bogovima“ nestaje u beskrajnom traženju užitka, i to bez obzira na cijenu.

Stari i Novi zavjet govore isto

Apostol Pavao u Rimu se obratio svima koji su ga htjeli slušati. Pozvao ih je da odbace klanjanje seksualnosti u liku brojnih bogova i umjesto toga slijede jednoga svetoga Boga Izraelova. Ti su bogovi tek multi-kulturalne varijante uvijek istoga Baala, Astarte i Moloha. Protiv klanjanja tim bogovima borili su se još izraelski proroci i uvijek su jasno pokazivali povezanost između idolopoklonstva i neukročene seksualnosti.

U Starom zavjetu (*Levitski zakonik* 18,22 i 20,13), homoseksualni odnosi nazivaju se „toevah“: grozota, odvratno djelo. Hebrejska riječ „toevah“ najčešće se koristi da bi se osudila ritualna prostitucija, magija, predviđanje budućnosti i idolatrija, ali i tamo gdje je riječ o kršenju nekih posebnih židovskih propisa, kao što je nepoštivanje Šabata.

U Novom zavjetu u poslanici Rimljanima 1,22-27, Pavao donosi tu istu nepopularnu poruku i isto tako dovodi u vezu idolatriju i neukročenu seksualnost: „Gradeći se mudrima, poludješe i zamijeniše slavu neraspadljivoga Boga likom, obličjem raspadljiva čovjeka i ptica, četveronožaca i gmazova. Zato ih Bog po pohotama srdaca njihovih predao nečistoći te sami obeščastuju svoja tijela, oni što su Istinu – Boga – zamijenili lažju, častili i štivali stvorenje umjesto Stvoritelja, koji je blagoslovljen u vjekove. Amen. Stoga ih je Bog predao sramotnim strastima: njihove žene zamijeniše naravno općenje protunaravnim, a tako su i muškarci napustili naravno općenje sa ženom i raspalili se pohotom jedni za drugima te muškarci s muškarcima sramotno čine i sami na sebi primaju zasluženu platu svoga zastranjenja.“

Biraj život a ne smrt

Za pojedinca koji ima homoseksualne sklonosti, za svakoga od nas u našim duševnim

ranama i za našu kulturu u cjelini, izbor je jednako jasan kao što je pred nekoliko tisuća godina bio za židovski narod okružen poganskim svijetom:

„Uzimam danas za svjedoke protiv vas nebo i zemlju da pred vas stavljam život i smrt, blagoslov i prokletstvo. Život, dakle, biraj, ljubeći Jahvu, Boga svoga, slušajući njegov glas, prijanjajući uz njega, da živiš ti i tvoje potomstvo. Ta on je život tvoj, tvoj dugi vijek, da bi mirno mogao boraviti na zemlji za koju se Jahve zakle ocima tvojim Abrahamu, Izaku i Jakovu da će im je dati“.

Iz Gospinih poruka

„U svom životu svi ste iskusili svjetlo i tamu. Bog svakom čovjeku daje da spozna dobro i zlo. Ja vas pozivam na svjetlo koje trebate nositi svim ljudima koji su u tami.“ (14. 3. 1985.) „Vi ste, draga djeco, u miru i ne možete shvatiti nemir. Zato vas pozivam da molitvom i životom pomognete uništiti u ljudima sve ono što je zlo i razotkriti prijevaru kojom se sotona služi.“ (25. 9. 1986.) „Želim da me slušate i ne dopustite sotoni da vas zavede. Draga djeco, sotona je dosta jak i zato tražim vaše molitve, da ih prikažete za one koji su pod sotoninim utjecajem, da se i oni spase. Ako molite, sotona vam ne može nimalo nauditi jer ste vi djeca Božja i Bog vas nadgleda. Molite, i neka vam krunica uvijek bude u rukama kao znak sotoni da meni pripadate.“ (25. 2. 1988.) „Molite, dječice, da vas sotona ne ljulja kao grane na vjetru. Budite jaki u Bogu. Želim da preko vas čitav svijet upozna Boga radosti. Svjedočite svojim životom Božju radost. Ne budite tjeskobni ni zabrinuti. Bog će vam pomoći i pokazati vam put. Želim da mojom ljubavlju ljubite sve, dobre i zle. Samo tako će ljubav zavladati svijetom. Dječice, vi ste moji. Ljubim vas i želim da se meni prepustite, da vas mogu voditi Bogu. Molite se neprestano, da vas sotona ne može iskoristiti. Blagoslovljam vas blagoslovom radosti.“ (25. 5. 1988.)

Kratko promišljanje o vjeri bl. Charlesa de Foucaulda

U vijek i u svemu imaj jedino Boga pred očima! Bog je naš stvoritelj. Budući da smo njegova svojina, moramo biti za njega plodotvorni upravo kao što stablo donosi plod svojem gospodaru... Bog je beskrajno ljubljeno biće, moramo Njega ljubiti svom širinom svoje duše, moramo, stoga, Njega neprestance promatrati, imati Njega neprekidno pred očima i sve što činimo trebamo činiti za Njega. Kad se nekoga ljubi, onda se čini sve da se ugodi ljubljenoj osobi.

Svi smo mi primili sve od Boga: svoje biće, život, tijelo, svoj duh. Budući da smo od Njega primili sve, pravedno je da Mu sve i vratimo. *Dajte caru carevo, a Bogu Božje...* Dajte Mu cijelo svoje biće, svaki svoj trenutak jer svaki otkucaj našega srca pripada Njemu, jer od Njega dolazi sve i ništa ne postoji – osim po Njemu.

Da, ljubljeni moj Gospodine Isuse, Ti nisi mogao imati vjeru jer si imao jasno zrenje svih stvari, ali si nama naložio da vjerujemo i trajno nas svojim riječima poučavao i ohrabrivao.

Vjera je ta koja nas u najdubljoj nutri ni duše uči vjerovanju u sve dogme vjere, u sve istine vjere te time i u sadržaj Svetoga pisma, u sve pouke iz evanđelja i, napokon, u sve što nam sveta Crkva propisuje da vjerujemo.

Pravednik zbilja živi od te vjere jer vjera mu nadomješta većinu naravnih osjetila. I tako vjera preobražava sve do te mjere da stara osjetila duše jedva još čemu mogu služiti; uz pomoć starih osjetila ne zapaža ona ništa osim varljiva privida dok vjera otkriva pravedniku prave zbiljnosti: oko zapaža samo siromaha dok mu vjera otkriva Isusa u njemu. Uho sluša uvrjede i progone, a vjera mu dovikuje: *Radujte se i kliči-*

te od radosti kad vas budu progonili i sve zlo slagali na vas! Osjećamo kako nas zasiplju kamenjem, a vjera nam veli: *Ostanite u velikoj radosti zbog činjenice da ste bili dostojni podnijeti nešto za Ime Gospodina našega Isusa Krista.* Osjetilom okusa kušamo nešto malo neukvasana kruha, a vjera nam veli da se tu krije Isus, Spasitelj i Otkupitelj, pravi Bog i pravi čovjek, s tijelom i dušom. Osjetilom mirisa mirišemo tamjan, a vjera nam veli da je istinska kađenica post svetaca.

Osjetila nas zavode stvorenom ljepotama dok vjera misli na nestvorenu ljepotu i ima sućut sa svim stvorenjima koja su uz tu ljepotu jedno veliko ništa i prašina. Osjetila se groze pred patnjom i boli, a vjera ih veliča kao svadbenu krunu koja sjedinjuje s preljubljenim Zaručnikom. Osjetila se opiru pretrpljenoj nepravdi, a vjera dovikuje: *Blagoslivljajte one koji vas proklinju i sve zlo slažu protiv vas!* Vjera osjeća nepravdu kao zaslugu dok misli na vlastite grijeha, ona to osjeća kao slast jer time ima udjela u Isusovoj sudbini.

Osjetila su radoznala dok vjera ne želi ništa znati. Vjera žudi za tim da se ukopa, htjela bi cijeli svoj život provoditi nepomično uz podnožje tabernakula. Osjetila žude za bogatstvom i čašću, a za vjeru su oni grozota. *Svako oholo uzdizanje pred Bogom je grozota... Blaženi siromasi...* Vjera ljubi siromaštvo i krajnje poniženje kojim je Isus zaodijevao cijeli svoj život kao ogrtačem, od njega neodvojivim.

Osjetila se straše pred patnjom, vjera prihvaća patnju kao dar iz Isusove ruke, kao dio Njegova križa kojim nas je udostojao obdariti da bismo ga nosili.

Osjetila se straše pred onim što se naziva opasnost, pred onim što bi imalo kao posljedica bol ili smrt. Vjera se ne boji ničega,

ona zna da joj se ništa ne može dogoditi što nije u Božjoj volji. *Sve su vam vlasi na glavi izbrojene...* A ono što Bog hoće uvijek je za naše dobro i korist. *Sve što se događa, od koristi je izabranicima...* I tako je vjera unaprijed zadovoljna svime što se događa – radost ili žalost, zdravlje ili bolest, život ili smrt – te se ni pred čim ne straši. Osjetila su u brizi za sljedeći dan, ona su u brizi kako će se sutra živjeti dok je vjera slobodna od svakog uznemirivanja. – *I ne brinite se – veli Isus – promotrite poljske ljiljane i ptice nebeske; ja ih odijevam i hranim. Vi ste pak mnogo vrijedniji od njih. Tražite ponajprije Boga i njegovu pravednost, a sve će vam se ostalo nadodati...*

Osjetila su ovisna o tome kako osigurati sadašnjost za obitelj te posjed i imanje dok se vjera trudi lišiti se i jednoga i drugoga. *Onaj tko zbog mene ostavi oca i majku, kuću i polja, već će u ovome svijetu primiti stostruko, a u budućem svijetu baštinit će život vječni...*

I tako vjera obasjava sve u posve novu svjetlu. To je svjetlo skroz naskroz drukčije od svjetla osjetila, druge je naravi, daleko jasnije. Onaj tko živi iz vjere ima dušu s posve novim mislima, novim sklonostima, novom sposobnošću razlikovanja i prosuđivanja. Pred njim se otvaraju novi obzori, predivni, čudesni obzori obasjani nebeskim, plemenitim svjetlom božanske ljepote. Zaodjeven tim posve novim istinama, o kojima svijet nema pojma ni slutnje, nužno se rađa nov život, naskroz suprotstavljen postojećem svijetu, i njemu se ovaj postojeći svijet čini velikom ludošću. Sav je svijet u tami, u dubokoj noći, dok čovjek vjernik hodi u punini svjetlosti.

Priredio fra Tomislav Pervan

Molitva pred Presvetim

Blažena Djevice Marijo,
nitko nije tako blizu Isusu kao ti.
Nitko nije dostojan
biti mu tako blizu kao ti.
Na početku ovoga klanjanja molim te,
pomogni mi gledati Isusa tvojim očima,
klanjati mu se tvojim srcem.

Isuse, nisam došao samo govoriti
nego i slušati.
Nisam došao samo te gledati
nego i da ti mene gledaš,
da se prestanem skrivati.
Nisam se došao samo klanjati
nego i potpuno se tebi predati.

Gospodine, nisam dostojan
biti pored tebe koji si Bog.
Ti si Bog koji je
veći od moje dostojnosti
i veći od svega što me
od tebe udaljuje.
Hvala ti, Isuse,
jer me ti gledaš
kao ljubljeno biće
koje treba svog Boga.

Hvala, Gospodine Isuse,
jer poslije ovoga klanjanja
ti ideš sa mnom,
pratiš moje korake,
moje riječi, moj pogled,
čitav moj život.

S. B.

Svetište Caravaggio (Italija)

Giannetta odgovori: „Gospođo, sada nemam vremena. Moje životinje čekaju da im donesem travu.“ Tada joj Gospa ponovno progovori: „Sada čini ono što ja od tebe tražim.“ I tako govoreći stavi ruku na njezino rame i potakne je da klekne. I opet ponovi: „Slušaj dobro i upamti jer hoću da ovo kažeš posvuda gdje ti bude moguće...”

Priredio fra Karlo Lovrić

Svetište Gospe od Caravaggia jedno je od najpoznatijih svetih mjesta u Lombardiji. Sagrađeno je kao spomen na čudesan događaj kada se Gospa 1432. godine ukazala Giannetti, mladoj ženi iz toga mjesta. Na izričit Gospin zahtjev žena je mještane poticala na molitvu i pokoru.

Čudesan događaj i razgovor između Gospe i Giannette, napisan na jednoj pergameni, dugo je bio izložen u crkvi u gornjoj sakristiji. Biskup iz Cremona je prigodom posjeta svetištu 27. travnja 1599. zapovjedio da se to napiše i kao službeni dokument ukazanja.

Ova „memorija“ podsjeća na dijalog između Marije i vidjelice Giannette i „znakova“ koji karakteriziraju ukazanje 1432.

Marija Djevica

Godine 1432. od Isusova rođenja, dana 26. svibnja u pet sati poslije podne tridesetdvo-

dišnja žena imenom Giannetta iz mjesta Caravaggio, kći Pietra Vacchija, žena Francesca Varolija, poznata po svojim vrlinama, svojoj kršćanskoj pobožnosti i časnu življenju, nalazila se izvan naselja uz cestu prema Misano, sva u mislima kako načupati trave da bi je mogla ponijeti kući i nahraniti svoje životinje. U tom trenutku vidi kako s visine k njoj dolazi veoma lijepa i divna gospođa, veličanstvena stasa, dražesna lica, pojave dužna poštovanja i neizrecive ljepote, jedva zamislive, u plavoj haljini i s bijelim velom na glavi.

Zadivljena tako časnim likom plemenate gospođe, iznenađena Giannetta povika: – Marija Djevica!

I Gospa joj odmah reče: – Ne boj se jer to sam doista ja! Stani i padni na koljena u molitvi!

Giannetta odgovori: – Gospođo, sada nemam vremena. Moje životinje čekaju da im donesem travu.

Tada joj Gospa ponovno progovori: – Sada čini ono što ja od tebe tražim. I tako govoreći, stavi ruku na njezino rame i potakne ju da klekne.

I opet ponovi: – Slušaj dobro i upamti, jer hoću da ovo kažeš posvuda gdje ti bude moguće...

I sa suzama u očima, kako je posvjedočila Giannetta, koje se njoj pričinise poput svjetlucava zlata, doda: – Svevišnji, svemoguću moj Sin, namjeravao je uništiti ovu zemlju zbog ljudskog bezakonja jer ljudi iz dana u dan čine sve više zla i iz dana u dan upadaju u nove grijeha. Ali, ja sam kroz sedam godina molila svoga Sina da im se smiluje. Zato želim da ti kažeš svima i svakomu da poste o kruhu i vodi svaki petak na čast moga Sina i da poslije Večernje, meni na čast, slave svaku subotu. Onu polovicu dana trebaju posvetiti meni iz zahvalnosti za mnoge i velike usluge koje je moj Sin dao mojim zagovorom.

Gospa je izgledala tužnom i sve je te riječi govorila otvorenih ruku.

Giannetta reče: – Narod mi ne će povjerovati.

Preblaga Djevica odgovori: – Ustani, ne boj se! Ti reci što sam ja zapovjedila. Ja ću potvrditi tvoje riječi tako velikim znakom da nitko ne će moći posumnjati da si govorila istinu. Rekavši ovo i učinivši znak križa nad Giannettom, iščeznu ispred njezinih očiju.

Vrativši se odmah u Caravaggio, Giannetta je rekla sve što je vidjela i čula. Zato mnogi, vjerujući joj, počehše dolaziti u ono mjesto i nađoše izvor koji prije nitko i nikada nije vidio.

Na izvor počehše dolaziti bolesni, a broj posjetitelja sve je više rastao povjeravajući se Božjoj moći. I tako se proširila vijest da su se bolesnici vraćali svojim kućama ozdravljeni od raznih bolesti, zagovorom i zaslugama preslavne Djevice, Majke Božje, i našega Gospodina Isusa Krista. Njemu, Ocu i Duhu Svetomu neka je hvala i slava na spasenje vjernika. Amen.

Dakle, Gospa se o zalasku sunca 26. svibnja 1432. ukazala Giannetti De Vacchi, kćeri Petrovoj. Tada je imala trideset i dvije godine i bila zaručnicom Francesca Varolija,

Svetište Gospe od Caravaggia jedno je od najpoznatijih svetih mjesta u Lombardiji. Sagrađeno je kao spomen na čudesan događaj kada se Gospa 1432. godine ukazala Giannetti, mladoj ženi iz toga mjesta. Na izričit Gospin zahtjev žena je mještane poticala na molitvu i pokoru.

la venecijanske republike, sa svetog je izvora ukrao dragocjenu šalicu i skrio je u prtljagu koju je nosila mazga. Kad je htio otići, mazga se nije dala pomaknuti. Krađa je bila otkrivena, dragocjen predmet vraćen, a zapovjednik je na tom mjestu podigao kapelicu koja će podsjećati na taj čin. Kako je voda podrivala kapelicu, ona se urušila i na tom je mjestu podignut obelisk. Kad se i taj obelisk srušio, 1911. podignut je drugi da podsjeća na godinu 1910. kada se slavila dvjesto-ta obljetnica Gospina krunjenja.

Godine 1432., iste godine kad je bilo Gospino ukazanje, postavljen je kamen temeljac za kapelicu blizu Svetog izvora (Sacro Fonte). U blizini je izgrađena mala bolnica za bolesnike koji su tamo pristizali.

Godine 1516. kapelica je već crkva „uistinu glasovita s prikladnim zgradama i ukrasima i časnim slikama“, kako se može pročitati u povlastici koju je svetištu udijelio papa Leon X.

Sv. Karlo Boromejski u XVI. je stoljeću zapovjedio gradnju zgrade kakva je danas.

Poruka ukazanja je zov na obraćenje i na vjeru u Boga. Svetište je cilj mnogih hodočasnika iz Italije i inozemstva. Jedan od najvećih događaja bio je posjet pape Ivana Pavla II. u lipnju 1992.

Svetište Caravaggio mjesto je molitve, a uz liturgijske aktivnosti djelatan je i centar duhovnosti te savjetovalište za brak i obitelj.

svoga suseljanina, možda vojnika tvrde naravi. Namjeravala je načupati trave na livadi Mazzolengo koja se nalazila malo podalje od mjesta. Kao znak ukazanja na livadi je provrelo vrelo koje je s vremenom donijelo mnogo blagoslova bolesnim osobama.

Dogodilo se i to da je u vodu bačena grana odmah procvjetala. Poslije toga vjernici su svjedočili i drugim nadnaravnim događajima koji su potvrdili svetost ovoga mjesta. O tome svjedoči i očuvana sjekira koja podsjeća na jedan žalostan događaj iz 1520. godine.

Vratili zatvorenika u zatvor

Šefa razbojničke bande Giovannijsa Domenica Mozzacagna iz Tortonea uhvatili su u okolici i osudili na smrt giljotinom. Da bi izvršenje smrtna kazna poslužilo kao opomena drugim banditima, odlučio se učiniti na 26. svibnja kada se u Caravaggiu okupljalo mnogo ljudi.

Dok je dotični šef razbojničke bande boravio u zatvoru i čekao na izvršenje smrtna kazna, doživio je obraćenje. Došao je dan izvršenja kazne, ali glavu mu nisu odsjekli. Sjekira se u nekoliko navrata savinula prije nego bi stigla do vrata. Mnoštvo je vikalo da je riječ o čudu. Ne mogavši izvršiti smrtnu kaznu, vratili su zatvorenika u zatvor i ubrzo ga potpuno oslobodili.

Očuvan je i slomljen zasun koji podsjeća na događaj u 1650. godini. Neki se hodočasnici namjerio na razbojnika koji mu je zaprijetio smrću. Hodočasnici potraži spas u crkvi, no kako crkvena vrata bijahu zaključana, zazove Gospu za pomoć. Zasun se na vratima slomi i vrata se odjednom otvore te odmah zatvore pred licem nasilnika.

Na trgu ispred hrama u blizini fontane (izvora) jedan obelisk podsjeća na poseban čin koji se dogodio 1550. Naime, jedan vojnik postrojbe Matea Griffonija, genera-

Snimio Franjo Sušac

Uljezi

Velika Gospa prođe, jesen se stade približavati. Vrijeme je to kada čovjek na neki način počinje svoditi račune. Bilo ga je posvuda preko ljeta, a sada, sa sjenama koje prizivaju drugu domovinu, dolaze mirniji dani. I nehotice se u čovjeku stvara pitanje gdje je bio i što je radio.

fra Miljenko Stojić

U župi Međugorje ljeto je uvijek ispunjeno hodočasnicima. Riječ je o ljudima koji ne traže poglavito odmor tijela, nego odmor duše. Kad se ona odmori, onda je i tijelo i te kako odmorno. Ima ih na desetke i stotine tisuća, znamo to već, ništa novo nismo rekli. No, ima i onih kojima nisu jasni hodočasnički puti. Zbog toga u vrijeme najvećega dolaska hodočasnika priređuju neke druge programe. Recimo, kao u vrijeme Festivala mladih. Njih je tu više od pedeset tisuća, i to tje dan dana, što bi trebala biti udarna vijest za sve medije. Ali oni o svemu tomu šute. Radije pričaju o nekom drugom programu na kojem se skupilo, kako organizatori kažu, tisuću ljudi. No, ne treba se uzrujavati. Objektivno izvješćivanje možemo tražiti samo od javnih medija dok privatni imaju pravo ići svojim putem. Naravno, i oni bi se trebali

držati određenih normi ako se žele nazivati profesionalnima, ali... No, kome se požaliti u BiH, pa i u Hrvatskoj? Bivša vremena udružena sa sadašnjima, a u biti je sve to isto, stvaraju svoju sliku svijeta. Takva je, recimo, priča o sekularnoj Hercegovini. Ona kaže da se treba odmoriti nakon druženja s mladima na festivalu. Zapravo, govori se o postavljanju tanjura i sličnom. Nema govora da bi se trebalo biti s tim mladima na programu koji je za njih priređen jer ljepše postavljene tanjura počesto imaju doma. Ali nemaju ono drugo što samo Kraljica Mira pruža u župi Međugorje! I od čega se onda odmara? I kako? Doći na koncert čovjeku koji zbog uživanja droge ne zna gdje je, čovjeku koji ne može vidjeti crkvu, osobno je to kazao, a drugi su kazali da se bavi spiritizmom, čovjekom koji... Podrazumijeva se da nije on kriv. Netko drugi vuče konce nastojeći zau-

staviti našu mladež da se udruži s mladežima iz čitava svijeta i da ga zajednički mijenjaju.

A slično je i s događajima na Širokom Brijegu. Kroz devetnicu za Veliku Gospu izmijenjeni su tu mnoštvo ljudi. Svake večeri više od deset tisuća. Ispovijedaju se, mole Bogu, odlaze svojim kućama ispunjeni mirom i spremni da drukčije započnu svoj dan. No, da ne bi sve bilo tako idilično, opet se pobrinu oni što navješćuju bajnu sekularističku Hercegovinu. Kao, imamo pravo i na drukčije mišljenje pa čim završi devetnica u gradu pod Brijegom prirede neki drugi program. Decibeli ore na sve strane. Čuje ih se u čitavoj općini iako na to nemaju nikakvo zakonsko pravo. Poznanici mi kažu da su ponekada bili u dvojbi treba li otići na Brijeg Gospi ili se pripremati za nastup ili za gledanje ponuđena programa dolje u nizini. Bilo je, naime, i takvih sadržaja koji na prvi pogled nisu odbijali i koji su zapravo u sebi dobri ako ih se stavi na pravo mjesto i priredi u pravo vrijeme. Ali ovdje je sve bilo pogrješno. I oni koji su priređivali te programe, kao i oni sami, bili su zapravo uljezi. Bez ikakva pitanja htjeli su se skriti pod skute drugog programa. Kažu da je bilo i droge, i alkohola, i... Ali, to je posao za policiju, ne za ova slova sada ovdje.

Iz svega je vrijedilo zapamtiti jednu rečenicu koju su izrekli podupiratelji stvari što ih gore blago navedoh. Ona kaže da je na spomenutim programima bilo i onih koji su se molili na festivalu mladih, onih koji su bili na devetnici, pa čak i svećenika, možda ne sada, ali jest prije. Nisam provjeravao, ali nema razloga dvojiti. Ako je to, dakle, tako, što je s drugom rečenicom koja ne može ići bez ove prve? Ona pita jesu li i podupiratelji spomenutoga bili na programima onih kojima se hvale. Jesu li se molili, jesu li išli na sv. Misu, jesu li se ispovijedali, žive li kršćanski...? O tome se mukom muči. Što drugo nego zaključiti da su dotični zaista pravi uljezi. Nastoje skrivečki širiti svoje uvjerenje napadajući revno one koji nešto o tome zucnu. No, to nije nimalo demokratski. Zar ne?

Raspisah se malo o svemu ovome jer moramo paziti na čistoću svoga okoliša. Ne može nam ga nitko zagaditi i još nas uvjeravati da je to za naše dobro. Kršćani na ovome svijetu imaju pravo na svoje mišljenje i svoj stav. Osobito ovdje na Zapadu. Stvorili su ga, razvijali, a sada im ga neki uljezi nastoje rastočiti. Proglasili su da je filozofija važnija od teologije, matematika od metafizike. Tako smo se našli nezaštićeni pred povijesnim tijekovima. Zapad je u opasnosti da izgubi dušu. Može ju vratiti u župi Međugorje, na Širokom Brijegu, u nekom zapuštenom svetištu u svome narodu. Hoće li?

Tjedni molitveni program

– ljetni raspored
(od obljetnice do Mise na Križevcu)

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Krunica
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

6 h Križni put uz Križevac
7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

6 h Krunica na Brdu ukazanja
7, 8, 11 i 19 h Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i Crkvi čitajte u *Glasniku mira*, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Suradujte u *Glasniku mira*. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima *Glasnik mira*.
Darujte im godišnju pretplatu.
Pretplatite se na *Glasnik mira*.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA
mira
MEĐUGORJE
Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,5 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz
Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

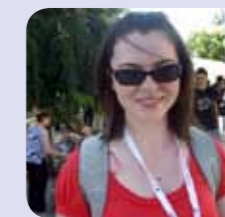
Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel: ++387 36/653 547 uredništvo
++387 36/651 100 glavni tehničar
++387 36/653 548 marketing
Faks: ++387 36/653 552

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Pribilježio i preveo Kristian Pandža

Fiona McCiver,
Irska

Došla sam ovamo s jednom skupinom iz škole da bih pronašla svoj životni put. Fantastično je! Atmos-

fera je nevjerojatna, ne možeš to nikomu opisati, jednostavno moraš biti ovdje kako bi to doživio. Išli smo jutros na Brdo ukazanja i na Križevac. Na Brdu ukazanja bili smo s vidiocima. Nismo mogli ništa vidjeti, ali poruka je prelijepa. Radilo se o tome da treba slijediti Boga i da treba ispravno postupati u životu.

Mateo Kikin,
Italija

Imam 24 godine. Prvi put sam bio u Međugorju 2005. Svake godine dolazim na Mladifest. Kad sam bio ovdje

prvi put, imao sam iskustvo koje je promijenilo moj život. Nikada prije nisam osjećao tko je pravi Bog. Međugorje je za mene kao drugi dom. Molim se za svoju obitelj, za svoje prijatelje. Molim se za svaku osobu koju poznajem, za svakoga. Bio sam na Brdu ukazanja i na Križevcu. Najvažnije iskustvo koje sam tu imao bilo je klanjanje. Mislim da naša Majka svakoga zove ovamo. Moj san je da svaka osoba dobije priliku da bude ovdje.

O. Michael,
Nigerija

Došao sam ovamo jer znam da Crkva proučava ono što se događa u Međugorju. Osobno me privlači činje-

nica da toliki ljudi ovdje osjete Marijnu ljubav, napune svoje srce tom ljubavlju. Došao sam moliti, došao sam ostati u tišini, tražiti ljubav Božju. Predajem svoje srce Bogu i znam da naša Majka moli Boga da mi dadne milosti koje mi trebaju kao svećeniku. Molim za mnoge ljude koji su me zamolili da za njih molim, to su vrlo siromašni ljudi koje povjeravam Gospinu srcu. Sretan sam. Ovo je mjesto mira. Ljudi su miroljubivi. Siguran sam da je to znak da Gospa djeluje u ovom mjestu.

*Kada biste znali
koliko vas ljubim...*

Snimio Franjo Sušac

9 773265 451238